

Vuosikertomus pohjoismaisesta yhteistyöstä 2010

Pohjoismaiden neuvoston
Suomen valtuuskunnalle

Pohjoismaiden pääministerit Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Reykjavikissa 2010.

Vuosikertomus on laadittu eri ministeriöiden ja Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristön (PYS) toimittamien yhteenvedojen perusteella.

VALOKUVAT:

Kansikuva: Magnus Fröderberg/norden.org

Sivu 5: Magnus Fröderberg/norden.org

Sivu 6: UM

Sivu 9: Johannes Jansson/norden.org

Sivu 11: Silje Bergum Kinsten/norden.org

Sivu 13: Magnus Fröderberg/norden.org

Sivu 16: Johannes Jansson/norden.org

Sivu 20: MMM

Sivu 22: STM / Anna Påfs

Sivu 23: Cia Pak/norden.org

Sivu 28: SM / Tiina Peltola-Lampi

Sivu 29: SM / Kirsi Rajjaniemi

Esipuhe

Globalisaation haasteet ja mahdollisuudet olivat Tanskan puheenjohtajuuskaudella vuonna 2010 läpäisevänä teemana Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Tähän työhön kuuluu laajin Pohjoismaissa koskaan toteutettava huippututkimusaloite erityisesti ilmasto-, energia- ja ympäristösektoreilla. Ministerineuvoston työryhmässä jatkettiin tiivistä pohjoismaista yhteistyötä YK:n Cancúnin ilmastokonferenssiin valmistautumisessa.

Pohjoismaiden pääministereiden kokouksissa käsiteltiin Euroopan taloustilannetta ja sen heijastuksia pohjoismaisiin talouksiin. Globalisaatiofoorumin päteemana oli ”Vihreä kasvu”, josta pääministerit pyysivät ministerineuvostolta raporttia seuraavaan foorumiin Suomen puheenjohtajuuskaudella. Pääministerit korostivat Pohjoismaiden edelläkävijäasemaa ilmastoasioissa.

Pohjoismaiset yhteistyöministerit pitivät kertomusvuonna kolme virallista kokousta. Suomen puheenjohtajuuskaudella 2007 käynnistettyä globalisaatiohanketta vietiin eteenpäin 15 hankkeella seitsemällä sektorilla. Huippututkimusaloitteen kuusi tutkimusohjelmaa on jo käynnissä. Yhteispohjoismaiset panostukset Shanghain maailmannäyttelyn yhteydessä toteutettiin menestyksellä.

Lähialueyhteistyössä tehtiin uusi avaus länteen. Ministerineuvoston yhteistyölle Länsi-Pohjan naapureiden, kuten Kanadan, kanssa valmisteltiin ensimmäiset suuntaviivat hyväksyttäväksi Suomen puheenjohtajuuskaudella 2011. Kertomusvuonna hyväksyttiin uudet suuntaviivat myös yhteistyölle Valko-Venäjän kanssa. Ministerineuvosto jatkaa tukeaan Vilnassa sijaitsevan European Humanities Universityn valkovenäläisiä opiskelijoita tukevalle toiminnalle: toistaiseksi ministerineuvosto ei ole avaamassa omaa informaatiokonttoria Minskiin. Yhteistyö Luoteis-Venäjän ja Baltian maiden kanssa keskittyi kertomusvuonna liikkuvuusohjelmiin. Ministerineuvosto osallistuu aktiivisesti EU:n Itämeri-strategian eräiden lippulaivahankkeiden toimeenpanoon ja toimii ensimmäiset kolme vuotta pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden sihteeristönä.

Erityisesti kansalaisia lähellä oleva työsarka on poistaa rajaesteitä, jotka haittaavat liikkumista ja työskentelyä Pohjoismaiden välillä. Rajaestetyötä tukevan rajaestefoorumin toimikautta jatkettiin vuoden 2013 loppuun. Haloo-Pohjola tiedotuspisteet toimivat rajaestetyön tukipalveluna. Uusi toimipiste avattiin Ahvenanmaalla 1.1.2011.

Pohjoismaisen yhteistyön yhtenä haasteena on skandinaavisten kielten riittävä ymmärtäminen. Tähän liittyen Tanskan kaudella käynnistettiin Pohjoismaisen kielikampanja, jonka kohteena ovat erityisesti lapset ja nuoret. Suomelle ohjelma on tervetullut, koska erityisesti ruotsin kielen ymmärtämisen lisääminen nuorison piirissä koetaan tärkeäksi pohjoismaisen yhteistyön kannalta.

Vuoden aikana Suomi valmistautui myös omaan puheenjohtajuuskauteensa vuonna 2011. Suomi valitsi ministerineuvoston puheenjohtajuuskauden johtoteemakseen ilmastonmuutoksen hallinnan ja esitteli puheenjohtajuusohjelmansa syksyllä Pohjoismaiden neuvoston kokouksessa. Ilmastoteeman rinnalla muita painopisteitämme ovat globalisaatioaloitteiden jalkauttaminen, ruohonjuuritason yhteistyö, kuten nuorten sitouttaminen ja rajaesteiden poistaminen, sekä lähialueyhteistyö.

Helsingissä toukokuussa 2011

Jan Vapaavuori
Pohjoismaisen yhteistyöministeri

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Esipuhe	3
Sisällysluettelo	4
POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN POLIITTISET SUUNTAVIIVAT	
Pääministereiden yhteistyö	5
Pohjoismainen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö	5
Yhteistyöministereiden yhteistyö	6
Kauppa- ja kehityspoliittinen yhteistyö	7
Yhteistyö kehityskysymyksissä	7
HORISONTAALISET KYSYMYKSET	
Rajaesteet ja pohjoismaalaisten arkielämän helpottaminen	9
Kestävä kehitys	10
Pohjoinen ulottuvuus, lähialueet ja alueneuvostot	10
Nuorisoyhteistyö	11
Itsehallintoalueiden asema ja osallistuminen	12
POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ ERI SEKTOREILLA	
Kulttuuriyhteistyö	13
Koulutus ja tutkimusalan yhteistyö	14
Ympäristö	15
Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka	17
Pohjoismainen yhteistyö talous- ja finanssisektorilla	19
Maa- ja metsätalous- sekä kalastus- ja elintarvikesektori	19
Kuluttaja-asiat	21
Sosiaali- ja terveyspolitiikka	21
Tasa-arvoyhteistyö	23
Työelämää koskeva yhteistyö	24
Lainsäädäntöyhteistyö ja muu oikeudellinen yhteistyö	25
MUU POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ	
Rakennus- ja asuntopolitiikka	26
Liikenne	26
Rajaturvallisuusalan yhteistyö	26
Maahanmuutto- ja kansalaisuusasiat	26
Pelastusalan yhteistyö	26
Poliisiyhteistyö	30
Poliisi-, tulli- ja huumeiyhteistyö	30
Yhteistyö saamelaisasioissa	30
LIITTEET	
Liite 1: Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti vuonna 2010	32
Liite 2: Pohjoismaiset kokoukset, seminaarit ja konferenssit vuonna 2010	33

POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN POLIITTISET SUUNTAVIIVAT

Pääministereiden yhteistyö

Tanska toimi kertomusvuonna Pohjoismaiden ministerineuvoston (PMN) puheenjohtajanaan. Pohjoismaiden pääministereiden kokouksissa käsiteltiin Euroopan taloustilannetta ja sen heijastuksia pohjoismaisiin talouksiin. Pääministerit kokoontuivat Tanskassa toukokuussa globalisaatiofoorumiin ja pääministerikokoukseen. Globalisaatiofoorumin pääteemana oli ”Vihreä kasvu” ja sen jatkeena pääministerit pyysivät ministerineuvostoa valmistelemaan raportin asiasta seuraavaan foorumiin Suomen puheenjohtajakaudella vuonna 2011.

Toisessa pääministerikokouksessa Pohjoismaiden neuvoston (PN) istunnon yhteydessä lokakuussa käsiteltiin Rajaestefoorumin raporttia, jonka esitteli foorumin puheenjohtaja Ole Norrback. Asialistalla olivat myös yhteiset sähkömarkkinat, rajaesteet, taloudellinen yhteistyö EU:ssa, Islannin EU-jäsenyys ja Cancúnin ilmastokokouksen valmistelut. Pohjoismaat jatkoivat PMN:n asettamassa erityistyöryhmässä tiivistä yhteistyötään YK:n Cancúnin ilmastokonferenssin alla pyrkien edistämään konferenssin menestyksestä toteuttamista. Muista asioista esillä oli mm Afganistanin tilanne, Itämeri ja arktinen yhteistyö.

Pohjoismainen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö

Vuoden 2010 aikana jatkettiin pohjoismaiden ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön tiivistämistä koskeneen, vuonna 2009 julkaistun Norjan entisen ulko- ja puolustusministeri Thorvald Stoltenbergin selvityksen käsittelyä. Useat sen ehdotuksista perustuvat olemassa olevaan yhteistyöhön ja vuonna 2010 yhteistyötä kehitettiin ehdotusten pohjalta joustavasti, erilaisissa kokoonpanoissa. Suomi suhtautuu yhteistyön tiivistämiseen myönteisesti ja on tukenut sen etenemistä.

*Suomen ulkoministeri Alexander Stubb ja Ruotsin ulkoministeri Carl Bildt
Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Reykjavikissa 3.11.2010.*

Stoltenbergin raportin ehdotus pohjoismaisesta solidaarisuusjulistuksesta oli ministeritason keskustelussa esillä vuoden 2010 aikana. Ulkoministerikokouksen julkilausumassa marraskuussa vahvistettiin uudelleen vuonna 2009 todettu pohjoismaiden välinen yhteenkuuluvuus. Samalla sovittiin aiheeseen palattavan Suomen pj-kaudella 2011. Pohjoismaiset ulkoministerit totesivat, ettei yhteiselle satelliittijärjestelmälle ole tarvetta, mutta yhteistyötä on syytä tiivistää eurooppalaisissa puitteissa. Ulkoministerit päättivät myös, että CERT-viranomaisten (Computer Emergency Response Team) välisen yhteistyöverkoston perustamisen jatkoedellytyksiä selvitetään.

Puolustusalan yhteistyössä on siirrytty uuteen kokonaisvaltaiseen yhteistyörakenteeseen (Nordic Defence Cooperation, NORDEF), jonka puheenjohtajana 2010 toimi Norja. Yhteistyötä tehdään puolustusministereiden johdolla politiikka-, operatio- ja suorituskykyjen osa-alueilla. Sotilaallinen yhteistyö jakautuu viiteen yhteistoiminta-alueeseen, joilla järjestäydyttiin ja laadittiin toimintasuunnitelmat. Lähtökohta on ollut, että Suomi osallistuu sellaisiin työryhmiin, joiden toiminta palvelee puolustusvoimien toimintojen kehittämistä. Pohjoismaat selvittivät mahdollisuutta yhteiseen kontribuutioon YK:n rauhanturvaoperaatioissa lähivuosina, mutta edellytykset todettiin kuitenkin tässä vaiheessa vähäisiksi. Pohjoismaat jatkoivat tukea afrikkalaisten rauhanturvavalmiuksien kehittämiseksi.

Yhteistyöministerien yhteistyö

Pohjoismaiset yhteistyöministerit pitivät kertomusvuonna kolme virallista kokousta. Globalisaatio haasteena ja mahdollisuutena oli Tanskan puheenjohtajuuskauden ohjelman läpäisevä teema. Suomen pj-kaudella 2007 käynnistetty globalisaatiohanke käsittää 21 hanketta seitsemällä sektorilla. Niistä kuusi hanketta on saatu jo päätökseen. Yhteispohjoismaiset panostukset Shanghain maailmannäyttelyn yhteydessä toteutettiin hyvällä menestyksellä.

*Pohjoismaiset yhteistyöministerit
Veronica Thörnroos (Ahvenanmaa) ja Jan Vapaavuori (Suomi).*

Ministerineuvoston yhteistyölle Länsi-Pohjolan naapureiden mm. Kanadan kanssa valmisteltiin uudet suuntaviivat, jotka oli tarkoitus hyväksyä Suomen puheenjohtajuuskaudella 2011.

Pohjoismaiden neuvoston istunnossa Reykjavikissa hyväksyttiin uudet suuntaviivat yhteistyöstä Valko-Venäjän kanssa. Toistaiseksi PMN ei avaa omaa informaatiokonttoria Minskiin. Sen merkittävää panosta Vilnassa toimivalle valkovenäläisiä opiskelijoita tukevalle European Humanities Universityn toiminnalle jatkuu.

PMN:n sihteeristön toimiminen pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden sihteeristönä ensimmäiset kolme vuotta vahvistettiin. Naapurisuusohjelmien puitteissa yhteistyö jatkui Luoteis-Venäjän ja Baltian maiden kanssa. Yhteistyö keskittyy liikkuvuusohjelmiin uusien suuntaviivojen mukaisesti. PMN osallistui aktiivisesti EU:n Itämeri-strategian eräiden lippulaivahankkeiden toimeenpanoon ja rahoitukseen. PMN:n arktisen yhteistyön evaluaatiotyö käynnistettiin kertomusvuonna.

Rajaesteiden poistaminen oli prioriteetti. Kaikkien ministerineuvostojen asialistoille nostettiin joitakin määrättyjä rajaesteitä ja mahdollisuuksia niiden poistamiseen selvitetään. Haloo-Pohjola tiedotuspiste toimii rajaestetyön tukipalveluna.

Pohjoismaisten kielten ymmärtämiseen kiinnitettiin Tanskan kaudella huomiota eri yhteyksissä. Pohjoismainen kielikampanja käynnistettiin, kohteena ovat erityisesti lapset ja nuoret. Kampanja jatkuu Suomen puheenjohtajakaudella 2011.

Kauppa- ja kehityspoliittinen yhteistyö

Pohjoismaiset ulkomaankauppaministerit kokoontuivat PN:n istunnon yhteydessä Reykjavikissa marraskuussa.

Kokouksen pääaiheet olivat Dohan kauppaneuvottelukierroksen tilanne sekä EU:n ja EFTA:n vapaakauppaneuvottelut. Lisäksi käsiteltiin EU:n sisämarkkinoiden kehittämiseen liittyvää pohjoismaista yhteistyötä sekä Venäjän WTO- ja OECD -jäsenyysneuvottelujen tilannetta. Pohjoismainen yhteistyö on näkynyt samansuuntaisina kauppapoliittisina kantoina ja yhteistyönä mm. suhteessa Venäjään ja kaupanesteisiin. EU-direktiivien toimeenpanoa koskeva yhteistyö on todettu olevan keskeisessä asemassa uusien kaupan esteiden välttämiseksi.

Epävirallinen Pohjoismaiden ja kymmenen Afrikan maan ulkoministerikokous pidettiin Dakarissa Senegalissa toukokuussa. Kokouksen agendalla oli neljä asiakokonaisuutta: ilmastonmuutos ja kestävä kehitys, demokratia ja hyvä hallinto, kulttuurien välinen dialogi sekä rauha ja turvallisuus Afrikassa.

Vuoden 2010 aikana Suomi osallistui myös pohjoismaisten kehitysmaatuontia edistävien organisaatioiden kokouksiin (Nordic Trade Promotion Organisations, NIPO). Yhteistyön tuloksena julkaistaan yhteispohjoismaista uutiskirjettä ”Trade Promotion Today”, jonka sisällöntuotantoon Suomi on osaltaan aktiivisesti osallistunut. Tietokantatoimintojen ja yhteisen julkaisutoiminnan osalta yhteistyötä on tehostettu ja kertomusvuonna aloitettiin yhteispohjoismaisen ”Exporting to Nordic Countries” -julkaisun työstäminen. Työ jatkuu vuonna 2011.

Vientivalvonnan alalla järjestettiin Pohjoismaiden ja balttien välisiä yhteistyökokouksia.

Yhteistyö kehityskysymyksissä

Kehityspoliitikassa ja -yhteistyössä pohjoismaat muodostavat Suomelle keskeisen viiteryhmän Nordic Plus -kokoonpanon muodossa. Maaryhmään kuuluvat pohjoismaiden lisäksi samanmielisinä maina Iso-

Britannia, Irlanti sekä Hollanti. Nordic+ yhteistyö kehityspolitiikan saralla pohjautuu kehitysosastopäälliköiden kokoukseen kerran vuodessa, jota täydentävät virkamiestason yhteydenpito ja kokoukset.

Suomen kehityspoliittisena painopistealueena pohjoismaiden ja laajemmin Nordic+ ryhmittymän yhteistyössä vuonna 2010 on ollut kehitysyhteistyön tuloksellisuus, eli yhteistyön laadun ja vaikuttavuuden vahvistaminen kansainvälisten Pariisin julistuksen ja Accran toimintaohjelman sitoumusten mukaisesti. Maaryhmittymä mm. valmisteli yhteiset kannat kantaa OECD/DAC tuloksellisuustyöryhmän kokouksiin lokakuussa 2010. Ryhmää edustaa kyseisen tuloksellisuustyön ohjausryhmässä Hollanti, joka raportoi työstä takaisin Nordic+ ryhmälle. Tuloksellisuussitoumusten käytännön toimeenpanemiseksi Nordic+ maat ovat jakaneet tietoa ja hyviä käytäntöjä erityisesti tuloksellisuustyön maatason toimeenpanon vahvistamiseksi.

Pohjoismaat edustavat kansainvälisessä tuloksellisuustyössä edistyksellistä ajattelua, ja Nordic+ ryhmällä katsotaan olevan vaikutusvaltaa kansainvälisten politiikkaprosessin etenemiseen. Yhteistyö maaryhmän kanssa on Suomelle tärkeä kanava saada ajankohtaista tietoa, jakaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä sekä osallistua ryhmittymän kannanmuodostukseen.

Pohjoismainen kehitysrahasto NDF

Pohjoismainen kehitysrahasto on vuodesta 2009 keskittynyt toiminnassaan köyhimpien kehitysmaiden tukemiseen ilmastonmuutoksen torjunnassa ja siihen sopeutumisessa. Rahaa tähän toimintaan annetaan lahja-apuna ja varat saadaan olemassa olevan lainakannan takaisinmaksuista. Uuden mandaatin mukainen toiminta jatkui aktiivisena vuonna 2010. Johtokunta hyväksyi vuoden 2010 aikana 14 uuden mandaatin mukaista hanketta, joiden yhteenlaskettu rahoitus oli 54,2 miljoonaa euroa.

Pohjoismainen yhteistyö Maailmanpankissa ja alueellisissa kehitysrahoituslaitoksissa

Tiivis pohjoismainen yhteistyö kansainvälisissä kehitysrahoituslaitoksissa jatkui. Pohjoismaat toimivat samassa äänestysryhmässä Maailmanpankissa, Afrikan kehityspankissa, Aasian kehityspankissa sekä Latinalaisen Amerikan kehityspankissa.

Kehityspankkien yhteinen pohjoismainen koordinaatiokokous pidettiin tammikuussa Oslissa. Maailmanpankin Pohjoismaiden ja Baltian maiden äänestysryhmä kokoontui huhtikuussa Vilnassa ja syyskuussa Tukholmassa. Lisäksi ryhmä tapasi maaliskuussa ministeritasolla Maailmanpankin pääjohtajan Kööpenhaminassa. Suomea tapaamisessa edusti ministeri Väyrynen.

Maailmanpankin ja IMF:n äänestysryhmärakenteita hyödynnettiin myös Pohjoismaiden G20-selvityksen valmisteluissa, johon osallistuivat ulkoasianministeriöiden, valtiovarainministeriöiden ja keskuspankkien korkean virkamiestason edustajat. Suomi isännöi elokuussa 2010 Helsingissä Pohjoismaiden ja Baltian maiden ryhmän tapaamisen G-20 puheenjohtajamaan Korean kanssa.

HORISONTAALISET KYSYMYKSET

Rajaesteet ja pohjoismaalaisten arkielämän helpottaminen

Vuonna 2010 rajaestefoorumi kokoontui 5 kertaa. Rajaestefoorumi on kyennyt nostamaan rajaestetyön profiilia ja tuottanut myös konkreettisia ehdotuksia esteiden ratkaisemiseksi. Pääministerit päättivät toukokuussa 2010 foorumin mandaatin jatkamisesta kolmella vuodella (2011-13).

Vuonna 2010 kaikki ministerineuvostot ja niiden alaiset virkamieskomiteat käsittelivät rajaesteitä ainakin yhdessä kokouksessaan vuoden aikana, tavoitteena eteneminen ainakin muutamassa konkreettisessa kysymyksessä jokaisella sektorilla.

Eri ministerineuvoston alaisissa kokoonpanoissa käsiteltiin yhteensä 42 rajaestettä, joista 8 saatiin ratkaistua kertomusvuonna. Mikäli mittarina käytetään tunnistettuja rajaesteitä, ovat ”rajattomuuden” kannalta haasteellisimmat aihekokonaisuudet erityisesti työmarkkinoihin ja erilaisiin sosiaalietuuksiin, kuten eläkkeisiin, liittyvät kysymykset.

Marraskuussa 2010 järjestettiin Kööpenhaminassa laaja pohjoismainen lainsäädäntökonferenssi. Tapahtuman tavoitteena oli löytää käytännön keinoja parantaa pohjoismaista koordinaatiota ja lainsäädäntöyhteistyötä, sillä EU- päätösten tai kansallisen lainsäädännön toimeenpano saattaa ”huomaamatta” synnyttää uusia liikkuvuuden esteitä samalla, kun vanhoja rajaesteitä yritetään ratkaista. Konferenssille suunniteltiin jatkoa syksyksi 2011.

Rajaestefoorumin puheenjohtaja Ole Norrback puhui pohjoismaista lainsäädäntöyhteistyötä edistäneessä konferenssissa (16.-17.11.2010).

Kestävä kehitys

Kestävän kehityksen osalta työ fokusoitui vuonna 2010 Turun pohjoismaisen kestävä kehityksen konferenssin valmisteluun, Pohjolan kestävä kehityksen strategian (*Hållbar utveckling – En ny kurs för Norden, reviderade utgåva med mål och insatser 2009-2012*) toimeenpanon seurantaan ja projektirahojen myöntökriteerien tarkistamiseen sekä kestävä kehityksen työn edistämiseen alueellisesti.

Turkuun vuoden 2011 alkuun suunniteltua pohjoismaista kestävä kehityksen konferenssia valmisteltiin sekä kansallisessa että pohjoismaisessa yhteistyössä. Konferenssin suunnittelutyöpaja, johon osallistui asiantuntijoita laajasti kaikista Pohjoismaista, järjestettiin Turussa tammikuussa 2010. Työpajassa käytyjen keskustelujen pohjalta saatiin vauhtia erityisesti konferenssin rinnakkaisseksioiden sisällölliseen valmisteluun. Suppeampi, lähinnä kuntaliittojen ja avainministeriöiden edustajista koostuva pohjoismainen valmisteluryhmä kokoontui toukokuussa Tukholmassa ja marraskuussa Helsingissä.

Yhteistyöministeriöiden asettama pohjoismainen kestävä kehityksen asiantuntijaryhmä (BU-gruppen) kokoontui vuonna 2010 vain kerran, helmikuussa Grönlannin Nuukissa. Kokouksessa käytiin läpi sektorivirkamieskomiteoiden raportit Pohjolan kestävä kehityksen strategian toimeenpanon edistymisestä sekä hyväksyttiin uudet kriteerit kestävä kehityksen projektirahoitukselle. Raporteista ilmeni, että strategian pääteemoista (ilmasto ja uusiutuva energia; kestävä kulutus ja tuotanto; Pohjoismainen hyvinvointivaltio; koulutus, tutkimus, osallistuminen ja paikallisaloitteet) vähiten yhteispohjoismaisia hankkeita oli paikallistoiminnassa sekä koulutuksen ja kansalaisosallistumisen saralla. Päätettiinkin, että vuonna 2011 priorisoidaan hankkeita, jotka toteuttavat strategian tavoitteita erityisesti näillä alueilla. Lisäksi päätettiin rahoittaa harvempia hankkeita isommilla summilla, jolloin tavoitteena on saada aikaan parempaa vaikuttavuutta.

Nuukin kokous pidettiin back-to-back ministerineuvoston ja Grönlannin yhteistyössä järjestämän kestävä kehityksen seminaarin kanssa. Helmikuussa pidetyn seminaarin pääpuhujana oli Suomen yhteistyöministeri Jan Vapaavuori. Seminaariin osallistui myös suuri joukko Grönlannin itsehallinnon ministereitä sekä kansalaisjärjestöjen edustajia. Seminaarin pohjalta alettiin Grönlannissa selvittää, miten Suomessa toteutettua kestävä kehityksen laajapohjaista, eri sektorit ja kansalaisyhteiskunnan sitouttavaa toimintamallia voitaisiin soveltaa myös Grönlannissa.

Pohjoisen ulottuvuus, lähialueet ja alueneuvostot

Pohjoisen ulottuvuuden yhteistyö kattaa laajan alueellisen yhteistyön kentän, johon osallistuvat kaikki pohjoismaat, Norja ja Islanti kumppaneina, Suomi, Ruotsi ja Tanska EU-ryhmän jäseninä. Kertomusvuonna Pohjoismaiden ministerineuvosto on toiminut aktiivisesti alueellisessa yhteistyössä myös pohjoisen ulottuvuuden puitteissa, niin sosiaali- ja terveystieteiden hankeyhteistyössä kuin myös kulttuurikumppanuudessa.

PMN:n sihteeristö on antanut pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden valmistelun tarvitsemat sihteeristöpalvelut PMN:n sihteeristön yhteydessä ja tukenut taloudellisesti kumppanuuden toimintaa. Pohjoismaiden ministerineuvoston Pietarin yhteystoimisto avusti kulttuurikumppanuuden foorumin järjestämisessä Pietarissa keväällä 2010.

Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyö on jatkunut aktiivisena myös muiden pohjoisten alueneuvostojen ja muiden alueellisten rakenteiden kanssa. Neljän pohjoisen alueneuvoston (Arktinen neuvosto, Barentsin euroarktinen neuvosto, Itämeren valtioiden neuvosto ja Pohjoismaiden ministerineuvosto) yhteiskokous järjestettiin maaliskuussa 2010 Kirkkoniemessä. Kokouksessa tarkasteltiin neuvostojen työohjelmia päällekkäisyyksien välttämiseksi sekä keskusteltiin tiedonvaihdon

parantamisesta. Pohjoismaiden ministerineuvoston arktisessa konferenssissa toukokuussa 2010 Kööpenhaminassa tuotiin Suomen taholta esille tulevan PMN-puheenjohtajuuskauden painopisteitä arktisessa yhteistyössä. PMN:n arktisen yhteistyöohjelman puitteissa tuettiin arktista tutkimusta ja kansalaisjärjestöjä.

Venäjän kanssa tehtävässä lähialueyhteistyössä Suomi jatkoi yhdessä Ruotsin kanssa hankkeita Leningradin ja Kuolan ydinvoimalaitosten turvallisuuden parantamiseksi. Lisäksi Suomi osallistui yhdessä Ruotsin kanssa osana G8-maiden Globaali kumppanuus -ohjelmaa Norjan johtamaan hankkeeseen Venäjän radioaktiivisten RTG-majakoiden energialähteiden korvaamiseksi Suomenlahdella. Suomi on myös vuosittain osallistunut yhdessä Ruotsin ja Norjan kanssa tarkkailijoina Venäjän valtakunnalliseen ydinvoimalaitosvalmiusharjoitukseen.

Nuorisoyhteistyö

Pohjoismainen nuorisoyhteistyö oli kertomusvuonna aktiivista. Näkyvimvät yhteistyömuodot olivat perinteisesti Nuorten Pohjoismaiden Neuvosto (NPN) ja Nordjobb-vaihto-ohjelma, joita Suomessa koordinoi Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto.

Pohjoismaiden neuvoston (PN) alainen Nuorten Pohjoismaiden Neuvosto (NPN) järjesti vuotuisen istuntonsa lokakuun lopussa Reykjavikissa. Istunto on pohjoismaisille nuorisopoliitikoille merkittävä ja ainutlaatuinen tapahtuma kerätessään eri nuorisopoliittiset järjestöt yhteiseen foorumiin. Teema vuonna 2010 oli nuoret ja työmarkkinat Pohjoismaissa. Nuorisopoliitikot laativat yhteisiä julkilausemia, jotka toimitettiin perinteiseen tapaan PN:n istuntoon. Täten varmistetaan nuorten näkökulmien esiintulo myös virallisessa yhteistyössä.

Pääasiassa PMN:n rahoittaman Nordjobb-ohjelman tavoitteena on tarjota 18–28-vuotiaille pohjoismaalaisille nuorille kesätyötä, asunto sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanohjelmaa Pohjolassa. Näin lisätään liikkuvuutta pohjoismaisilla työmarkkinoilla sekä lisätään tietämystä pohjoismaisista kielistä ja kulttuureista.. Vuodesta 2010 lähtien myös pohjoismaisia kieliä taitavat EU-maiden nuoret voivat hakea Nordjobb-paikkaa.

PMN:n pääsihteeri Halldór Ásgrímsson ja Nuorten Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtaja Minna Lindberg Reykjavikissa 30.10.2010.

Kertomusvuonna 1 692 nuorta haki kesätöihin Suomeen. Suurin osa hakijoista oli ruotsalaisia. Hakijoista 66:lle voitiin tarjota työpaikka. Noin puolet nuorista sijoittui pääkaupunkiseudulle. Nordjobb välitti koko Pohjolassa kesätyöpaikkoja yhteensä 750 nuorelle.

Suomalaisia hakijoita oli 3 288, joista täydellisiä, eli kaikki kohdat hakemuksesta täyttäneitä, oli 1 751. Kaiken kaikkiaan Pohjolassa vastaanotettiin 11 643 hakemusta, joista 5 415 oli täydellisiä.

Itsehallintoalueet

Itsehallintoalueet osallistuivat PMN:n toimintaan aktiivisesti. Ahvenanmaan asiakirjan mukaisesti itsehallintoalueiden edustajilla on mahdollisuus toimia puheenjohtajana ministerikokouksissa, virkamieskomiteoissa ja työryhmissä. Itsehallintoalueiden aseman vahvistuminen näkyy PN:n työssä siinä, että ne voivat itse vastata PN:lle esitettyihin kysymyksiin ja PN:n suosituksiin omaa aluettaan koskevissa asioissa. Itsehallintoalueilla on myös muodollinen mahdollisuus anoa täysjäsenyyttä pohjoismaisissa laitoksissa ja elimissä. Kertomusvuoden aikana itsehallintoalueilla pidettiin virkamieskokouksia sekä järjestettiin näiden alueiden kannalta merkityksellisiä kokouksia.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ ERI SEKTOREILLA

Kulttuuriyhteistyö

Kulttuuriministerit käynnistivät vuonna 2009 kolmivuotisen globalisaatiohankkeen *Pohjolan kulttuuri maailmalla*. Vuonna 2010 esiteltiin pohjoismaista maisema-arkkitehtuuria Shanghain maailmannäyttelyssä teemanäyttelyllä "Better City, Better Life". Näyttely keskittyi esittelemään tapoja hyödyntää maisema-arkkitehtuuria kaupunki- ja aluekehityksessä. Vuonna 2011 esitellään viimeisenä osana globalisaatiohanketta pohjoismaista kirjallisuutta ja kustannustoimintaa Pariisin kirjamesseilla, Salon du livre 2011. Pohjoismaat ovat ensimmäistä kertaa Pariisin kirjamesseujen kunniamvieraina omalla pohjoismaisella osastolla.

Pohjoismaiden ministerineuvoston kulttuuri- ja elinkeinosektoreiden yhteinen ohjausryhmä KreaNord vahvistaa luovaa taloutta ja edistää kulttuuriyrittäjien asemaa Pohjoismaissa vuosien 2010–2012 aikana. Vuonna 2010 elinkeinoministereiden neuvosto rahoitti KreaNordin kautta *Uusi pohjoismainen ruoka* -hanketta noin 139 000 eurolla.

Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden tiimoilta järjestettiin Pietarissa toukokuussa 2010 Pohjoismaiden ministerineuvoston pohjoismainen/kansainvälinen kulttuurifoorumi, jossa käsiteltiin pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuutta ja EU:n luovan alan talouden vihreää kirjaa. Kulttuurifoorumin pääteemoina olivat luova talous ja rahoitus, kulttuuriperintö ja matkailu sekä kulttuuri ja luovuus. Foorumissa pohjoisen ulottuvuuden partnerit allekirjoittivat kulttuurikumppanuuden perustamisasiakirjan. Vuoden aikana järjestettiin lisäksi eri puolilla Pohjolaa neljä muuta pohjoismaista kulttuurifoorumia, joissa teemoina olivat kulttuuriperintö, luonto ja ympäristö, kirjallisuus ja tekijänoikeudet.

Vuoden 2010 Pohjoismaiden neuvoston noin 48 000 euron suuruinen kirjallisuuspalkinto myönnettiin suomalaiskirjailija Sofi Oksaselle.

Kulttuuribudjetista tuettiin Pohjoismaiden ministerineuvoston taide- ja kulttuuriohjelmaa noin 2,2 milj. eurolla ja Pohjoismaiden ja Baltian maiden liikkuvuus- ja residenssiohjelmaa noin 1,5 milj. eurolla. Ohjelmia hallinnoi Suomenlinnassa sijaitseva ministerineuvoston alainen Pohjoismaiden kulttuuripiste (KKN). Helsingissä sijaitseva Pohjoismaiden Suomen instituutti (Nifin) kehitti yhteistyöohjelmaa Pohjolan lähialueille ja ylläpiti pohjoismaista lasten ja nuorten Valhalla -portaalia. Pohjoismaista tietokonepeliohjelmaa tuettiin noin 1,6 milj. eurolla. Pohjoismaiden kulttuuriministerit rahoittivat Pohjoismaista kulttuurirahastoa noin 4,6 milj. eurolla.

Kulttuuriministerit vahvistivat pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön tavoitteet ja vision sekä strategian 2010-2012. Keskeiset painopistealueet ovat: Luova Pohjola- vastauksia globalisaation haasteisiin, pohjoismaisten kielten ymmärtäminen, kulttuuria lapsille ja nuorille, kulttuurinen monimuotoisuus, pohjoismaiden kulttuuriperintö sekä ministerineuvoston kulttuuriyhteistyön puheenjohtajuusohjelma.

Kulttuuriministereiden neuvosto päätti vuonna 2007 kulttuuriyhteistyön rakenneuudistuksesta. Vuonna 2010 käynnistettiin rakenneuudistuksen evaluointi, joka valmistuu keväällä 2011. Lisäksi Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristö käynnisti Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteisen kulttuurisektorin liikkuvuus- ja residenssiohjelman evaluoinnin, joka valmistui vuoden vaihteessa.

Pohjoismaiden ministerineuvoston lapsi- ja nuorisoyhteistyön tavoitteena on edistää lasten ja nuorten edellytyksiä hyviin elinolosuhteisiin ja vaikutusmahdollisuuksiin sekä oman kulttuuri-ilmaisun luomiseen. Pohjoismaiden lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea NORDBUK jatkoi vuoden 2010 aikana työtään lasten ja nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi. Vuonna 2009 alkanut työ ihmisoikeuksien ja pohjoismaisten kielten ymmärtämisen edistämiseksi oli edelleen keskiössä.

Vuoden 2010 aikana esiteltiin tuloksia laajasta pohjoismaisesta tutkimuksesta lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyen. Tutkimus "The Nordic Youth Research 2010: a comparative research among 16 to 19 year old students in the Åland Islands, Denmark, the Faroe Islands, Finland, Greenland, Iceland, Norway and Sweden" aloitettiin vuonna 2009 Islannin puheenjohtajuuskaudella.

Uutena projektina vuonna 2010 NORDBUK päätti tutkimuksesta, jonka teemana on Pohjoismaiden (kansallinen ja paikallinen) nuorisopolitiikka komparatiivisesta näkökulmasta.

Koulutus- ja tutkimusalan yhteistyö

Vuonna 2010 koulutus- ja tutkimusministerineuvosto valmisteli ja päätti uudesta strategiasta "Osaamisella vihreää kasvua ja hyvinvointia" vuosille 2011–2013. Strategian lähtökohdaksi otettiin globalisaatio ja Pohjoismaiden mahdollisuus jatkossakin asemoitua osaamisen ja hyvinvoinnin johtavana alueena maailmassa. Toimintaympäristön muuttuessa pohjoismaisen yhteistyön on vahvistettava eri sektorit ylittävää yhteistyötä ja myös selkiytettävä pohjoismaisen yhteistyön roolia suhteessa muihin kansainvälisiin yhteistyömuotoihin. Hyvinä esimerkkeinä tästä ovat käynnissä oleva ilmasto-, energia- ja ympäristöalan huippututkimushanke sekä pohjoismaisen tutkimus- ja innovaatioalueen (NORIA) ja eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) välisen yhteistyön tiivistäminen. Pohjoismaisessa yhteistyössä halutaan lähivuosina vahvistaa erityisesti myös eri koulutusalojen välistä vuorovaikutusta ja tarkastella koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatioiden välisiä vuorovaikutussuhteita. Kuluneena vuonna valmisteltiin erityistä panostusta pohjoismaiseen koulutustutkimukseen.

Nordplus-ohjelma rahoitti kouluyhteistyötä, korkeakoulutuksen ja aikuiskoulutuksen pohjoismaista ja Pohjoismaiden ja Baltian maiden välistä yhteistyötä sekä myös eri koulutusasteet ylittävää horisontaalista yhteistyötä. Näiden rinnalla toimii pohjoismaiden kieli- ja kulttuuriohjelma.

Korkeakoulutuksen globalisaatioaloitteen keskeisen osan, Nordic Master -ohjelman pilottivaiheen viimeisessä haussa valittiin kuusi uutta hanketta kehittämään yhteisiä pohjoismaisia maisteriohjelmaa. Vuoden aikana keskusteltiin erityisesti korkeakoulutuksen modernisaatiosta, korkeakoulutuksen vertailtavuudesta ja vertailtavuutta parantavista menetelmistä, opiskelijoiden ja

opetushenkilöstön liikkuvuudesta sekä teetettiin aiheisiin liittyviä selvityksiä (esim. Akateemisen työvoiman liikkuvuus Pohjoismaissa).

Pohjoismaisen kouluyhteistyön keskeisenä teemana oli koulupudokkuuden ennaltaehkäisy. "Nuorten ja aikuisten hyvä oppiminen" - globalisaatiohankkeen puitteissa järjestettiin muun muassa Pohjoismaiden ja Baltian maiden opetusministereiden teemakeskustelu marraskuussa. Koulusektorin toinen pääteema oli luovuus, innovaatiot ja yrittäjäyys koulutuksessa. Ministerineuvosto teetätti vuoden aikana selvitykset edellä mainittujen merkityksestä Pohjoismaiden koulutuksessa sekä erilliset raportit taito- ja taideaineista sekä luonnontieteistä.

Tanskan puheenjohtajuuskaudella koulutuksen ja kulttuurin ministeritapaamisessa avattiin pohjoismainen kielikampanja, jonka tavoitteena on vahvistaa ruotsin, tanskan ja norjan kielen osaamista ja ymmärtämistä kaikkialla Pohjolassa ja tällä tavoin vahvistaa pohjoismaista kieliyhteyttä lasten ja nuorten keskuudessa. Kielikampanjan ohella uutta pohjoismaisten kielihankkeiden koordinoitua esiteltiin yhteensä noin 30 tilaisuudessa eri puolilla Pohjolaa.

Koulujen Pohjoismainen ilmastopäivä (11.11.) järjestettiin toista kertaa.

Aikuiskoulutuksen puolella työskenneltiin elinikäisen oppimisen strategioiden ja aikuisten luovuuden kehittämisen parissa. Aikuisten oppimisen pohjoismaisen verkoston (NVL) pääteemat vuonna 2010 olivat osaamisen kehittäminen, laadunvarmistus ja -kehitys sekä osaamisen tunnustaminen ja ohjaus.

Ilmasto-, energia- ja ympäristöalan huippututkimushankkeen väliarviointi valmistui. Vuoden aikana viimeisteltiin tutkimuksen globalisaatiohankkeeseen liittyvää e-Science-tutkimusohjelmaa ja ohjelma käynnistyy 2011. Pohjoismaisten IT-asiantuntijoiden ryhmä käynnisti pohjoismaisia pilvipalveluita koskevan hankkeen, jonka tavoitteena on vahvistaa pilvipalveluiden käyttöönottoa ja tämän kautta saavuttaa taloudellista hyötyä ja pohjoismaisen IT-osaamisen ja -kapasiteetin entistä parempaa hyödyntämistä.

Nordforskin arviointi käynnistettiin ja Pohjoismaisen tutkimus- ja innovaatioyhteistyön toiminnan arviointi tilattiin varta vasten perustetulta asiantuntijaryhmältä.

Itämeren alueen tiedon vapaan liikkumisen edistämiseen liittyvän fyysisen tietoverkon rakentamisesta teetettiin selvitys. Asiaa käsiteltiin Pohjoismaiden ja Baltian maiden opetus- ja tutkimusministereiden yhteisessä kokouksessa ja päätettiin asian eteenpäinviemisestä.

Pohjoismaiden ja Venäjän kesken tehtävää tutkimus- ja koulutusalan yhteistyön puitesopimusta valmisteltiin edelleen.

Ympäristö

Vuosi 2010 oli pohjoismaisen ympäristötoimintaohjelman 2009–2012 toinen vuosi.

Ympäristötoimintaohjelman tavoitteena on fokusoida Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyö kysymyksiin, joista on pohjoismaista hyötyä. Lisäksi se konkretisoi pohjoismaisen kestävä kehityksen strategian ympäristötavoitteita. Ohjelman pääteemat ovat: 1) Ilmasto ja ilma 2) Meret ja rannikkovyöhykkeet 3) Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut sekä 4) Kestävä kulutus ja tuotanto. Lisäksi ympäristösektorin työtä ohjaa ympäristömyrkyihin ja ilmastoon keskittyvä arktinen ympäristöstrategia.

Ohjelman toteutuksesta vastaavat työryhmät ennen kaikkea hankeyhteistyön kautta. Ryhmien työ tukee pohjoismaiden kansallista toimintaa ympäristöasioissa sekä maiden yhteistyötä suhteessa EU:hun ja kansainvälisiin prosesseihin. Ryhmät kokoontuvat keskimäärin kolme kertaa vuodessa ja kussakin on 1-2 suomalaista edustajaa. Vuonna 2010 neljällä työryhmällä oli suomalainen sihteeri. Työryhmät ovat: 1) Ilmasto ja ilma, 2) Vesiperäiset ekosysteemit, 3) Maaperäiset ekosysteemit, 4) Kemikaalit, 5) Jätteet, 6) Ympäristö ja talous ja 7) Kestävä kulutus ja tuotanto.

Ympäristösektorin työryhmät julkaisevat Pohjolan ympäristö – uutiskirjettä, jossa esitellään ajankohtaisia hankkeita. Uutiskirjeitä julkaistiin kaksi vuonna 2010. Aiheina olivat pohjoismaisen biodiversiteetti yhteistyön hyvät esimerkit ja Pohjoismaiden ministerineuvoston panostus maailmanlaajuiseen elohopeasopimusprosessiin.

Tanska keskittyi ympäristösektorin puheenjohtajuusohjelmassa teemoihin ympäristö ja terveys, biodiversiteetti, ilmasto sekä kestävä tuotanto. Tanska nosti puheenjohtajuuskaudellaan esille erityisesti hormonitoimintaa häiritsevien aineiden ja kemikaalien yhteisvaikutusten terveysriskejä.

Ilmastoneuvotteluja jatkettiin Kööpenhaminan COP15-kokouksen jälkeenkin ja myös pohjoismaisen ilmastoneuvottelijoiden työryhmän toimiaikaa jatkettiin. Ympäristösektori on saanut globalisaatorahaa tämän työryhmän hoitamiin ilmastoneuvotteluja tukeviin toimiin.

Globalisaatorahoista tuettiin myös kansainvälisiä elohopeasopimusneuvotteluja. Neuvottelujen aloittamista voidaan pitää Pohjoismaiden pitkäaikaisen ja johdonmukaisen yhteistyön tuloksena. Ensimmäinen kansainvälisen elohopeasopimuksen neuvottelukokous järjestettiin Tukholmassa kesällä 2010. YK:n ympäristöohjelma UNEP palkitsi Pohjoismaiden ministerineuvoston sen elohopean käytön rajoittamiseksi tekemästä työstä. Ministerineuvosto sai kultadiplomin YK:n Tukholman elohopeakokouksen yhteydessä.

Keväällä 2010 järjestettiin Helsingissä Suomen johdolla kansainvälinen seminaari mahdollisuuksista yhteistyön ja koordinaation lisäämiseksi globaalien biodiversiteettisopimusten välillä. Tämä oli seurausta vuoden 2007 Suomen PMN-puheenjohtajuuskauden ympäristöministerikokouksen teemakeskustelusta, jonka aiheena oli kansainvälinen ympäristöhallinto. Tuolloin päätettiin tukea YK:n uudistustyötä ja pidettiin tärkeänä, että myös ulkoasiainhallinto ja kansalaisyhteiskunta osallistuvat.

Pohjoismainen ympäristömerkki Joutsenen tavoitteena on kestävä kulutus kestävässä yhteiskunnassa. Merkintäkriteereitä kehitetään jatkuvasti ja uusia tuote- ja palveluryhmiä tulee merkin piiriin. Vuonna 2010 esimerkiksi tiukennettiin päivittäistavara-kauppojen kriteereitä. Joutsenmerkki sijoittui viidenneksi Taloustutkimus Oy:n ja Markkinointi&Mainonta-lehden Brändien arvostus 2010 -tutkimuksessa. Tutkimuksessa selvitettiin yhteensä yli 1 100 brändin arvostus suomalaisten keskuudessa. Myös muissa pohjoismaissa Joutsen-merkki on arvostettu ja kuluttajien hyvin tuntema merkintä.

Pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiön NEFCOn vuosi oli aktiivinen. NEFCOn ansiokasta 20-vuotista toimintaa juhlistettiin ilmastoneuvotteluihin ja ilmastorahoitukseen liittyvällä seminaarilla. Seminaarin yhtenä puhujana ja panelistina oli ministeri Paula Lehtomäki.

Pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiön NEFCOn 20-vuotisjuhlassa Helsingissä puhuttiin ilmastorahoituksesta.

Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka

Elinkeino-, energia- ja alueministerikokous pidettiin lokakuussa 2010. Kokouksen elinkeino-osuuden tärkeimpänä asiana oli uuden pohjoismaisen innovaatio- ja elinkeinopoliittisen yhteistyöohjelman hyväksyminen vuosille 2011–2013.

Lisäksi elinkeinoministerit keskustelivat luovien alojen edistämisestä pohjoismaisella tasolla. Energiaosuuden teemana oli Pohjoismaiden esimerkki keinoista, joiden avulla samanaikaisesti voidaan ottaa huomioon energian toimitusvarmuus, ilmasto ja taloudellinen kasvu siirryttäessä kohti vihreämpää Eurooppaa. Pohjoismaiden sähkömarkkinoiden kehittäminen oli tärkeällä sijalla energiaosuudessa.

Elinkeinopoliitiikka

Tammikuussa 2010 elinkeinopoliitiikan virkamieskomitea päätti uutta innovaatio- ja elinkeinopoliittista yhteistyöohjelmaa koskevasta visiosta ja valmisteluprosessista. Tähän prosessiin sisältyi varsinaisen kirjoitustyön lisäksi edellisen yhteistyöohjelman arviointi, lukuisa määrä seminaareja ja lopuksi laaja lausuntokierros ennen kuin ministerikokous lokakuussa hyväksyi uuden yhteistyöohjelman.

Uudessa yhteistyöohjelmassa panostetaan neljään alueeseen: innovaatiot, yrittäjyys, vihreä kasvu sekä hyvinvointi. Yhteistyöohjelmaa toteutetaan lippulaivahankkeilla, joiden johtamisvastuu on jaettu jäsenmaille. Suomen vastuulla on kasvuyrittäjyyttä ja yrittäjyyskasvatusta koskeva lippulaivaohjelma.

Vuoden 2010 aikana pohjoismaisen elinkeinopoliittisen yhteistyön aiheina olivat lisäksi yrittäjyys, riskipääoman hankinta kasvuyrityksille ja virkamieskomitean vastuulla olevat laajat globalisaatiohankkeet, erityisesti luovia aloja koskeva KreaNord sekä Terveys ja hyvinvointi. Globalisaatiohankkeiden tueksi päätettiin käynnistää vihreitä liiketoimintamalleja koskeva selvitys sekä yksityisen ja julkisen sektorin yhteishankkeiden strategista käyttöä koskeva hanke.

Virkamieskomitealle esiteltiin vuoden alkupuolella Nordic Entrepreneurship Monitor -selvityksen tulokset. Selvityksessä Pohjoismaiden yrittäjyyttä ja yrittäjyyspolitiikkaa verrataan tärkeimpien kilpailumaiden tilanteeseen. Yleisesti ottaen Pohjoismaat selvisivät kansainvälisessä vertailussa varsin hyvin. Jokaisella Pohjoismaalla todettiin kuitenkin olevan jossain määrin toisistaan eroavia heikkouksia yrittäjyyspolitiikassaan. Selvityksessä suositeltiin, että jatkossa Pohjoismaissa panostettaisiin erityisesti kasvuyrittäjyyteen sekä yrittäjyyskasvatukseen ja -koulutukseen. Selvitys jaettiin laajasti Pohjoismaiden asianomaisille viranomaisille. Selvitystä on Suomessa ja muissa Pohjoismaissa pidetty varsin hyödyllisenä ja sen tuloksia on hyödynnetty uudessa innovaatio- ja elinkeinopoliittisessa yhteistyöohjelmassa.

Energiapolitiikka

Energiapolitiikan yhteistyössä korostui sähkömarkkinoiden kehittäminen ja Pohjolan pysyminen edelläkävijänä uusiutuvassa energiassa ja energiatehokkuudessa. Tanska painotti puheenjohtajuusvuotenaan energiayhteistyön merkitystä kestäväälle kasvulle, energiavarmuudelle ja hyvinvoinnille sekä pohjoismaisten vahvuuksien markkinointia Euroopassa ja maailmanlaajuisesti.

Sähkömarkkinoiden osalta ministerit päättivät kokouksessaan lokakuussa 2010, että seuraavassa kokouksessa esitellään mahdollista markkinamallia, jonka pohjalta yhteiset sähkön vähittäismarkkinat Pohjoismaissa toteutetaan vuoteen 2015 mennessä ja että selvitystyötä varten varataan riittävät resurssit. Tämä päätös on osa toimintasuunnitelmaa, josta sovittiin edellisenä vuonna Tukholmassa ja kahta vuotta aiemmin Uumajassa. Ministerit keskustelivat alkuvuoden 2010 sähkömarkkinoiden korkeista hinnoista ja pitivät hyvinä NordREG:n ehdotuksia toimenpiteiksi, joilla hintapiikit voitaisiin välttää sekä kiirehtivät alan toimijoita toteuttamaan suosituksia. Lisäksi saatiin katsaukset ja keskusteltiin verkkoinvestoinneista, sähkön siirron pullonkauloista ja uusiutuvan energian liittämistä sähköverkkoon.

Sähkömarkkinoiden ja uusiutuvan energian yhteisistä kysymyksistä järjestettiin konferenssi joulukuussa 2010. Uusiutuvan energian alueella käynnistettiin hanke *Norden som Testing Ground*, joka kartoittaa EU:n direktiiviin liittyen mahdollisia yhteistyömekanismeja Pohjoismaissa. Lisäksi käynnistyi hanke mahdollisuuksista harmonisoida uusiutuvan energian alkuperätakuiden järjestelmiä. Norvind-ryhmä keskittyi merituulivoiman kysymyksiin. Laajaa web-portaalia *Nordic Energy Solutions* käytettiin pohjoismaisten ratkaisuiden markkinointiin.

Energiatehokkuudessa yhteistyössä painottuivat julkinen sektori energiatehokkuuden edelläkävijänä, kuluttajien energianeuvonnan kehittäminen, pohjoismainen yhteistyö EU:n energiatehokkuustavoitteiden ja toimenpiteiden valmistelussa ja toimeenpanossa, energiatehokkuuden edistämisen vaikutukset kaukolämpösektorilla sekä yhteistyö energiamerkintöihin ja ekosuunnitteluvaatimukseen liittyvien kontrollitestiä alueella.

Harvaan asuttujen alueiden työryhmässä tehtiin selvitys pumped storage -teknologiasta (mm. tuulienergian varastointi veteen). Seuraavassa ministerikokouksessa käsitellään laajemmin energian varastointimahdollisuuksia. Osana Venäjä-yhteistyötä järjestettiin konferenssi Kaliningradin alueen kestävästä energiankäytön näkymistä.

Pääministerien käynnistämässä globalisaatiotyössä jatkuivat huippututkimushanke sekä hankkeet Energia ja liikenne ja Ilmastoystävällinen rakentaminen. Pääministerit käynnistivät kesäkokouksessaan selvityksen vihreästä kasvusta, jossa energiaratkaisulla on suuri merkitys.

Aluepolitiikka

Vuonna 2010 jatkettiin voimassa olevan yhteistyöohjelman (2009 - 2012) toteuttamista. Yhteistyöohjelman toimeenpanon konkretisoimista ja vauhdittamista varten asetetut neljä työryhmää jatkoivat toimintaansa suunnitelmien mukaisesti. Kaupunkipolitiikkaryhmän työssä painottui pohjoismaisten suurkaupunkien rooli globalisaatioprosessissa. Vuoden aikana järjestettiin seminaari governance-kysymyksistä. Maaseuturyhmän käynnistämää seminaarisarjaa jatkettiin kahdella seminaarilla, joista toinen järjestettiin Suomessa. Lisäksi panostettiin saavutettavuustietokannan kehittämiseen ja asumiskysymyksiin.

Rajaseutu-yhteistyöryhmä vastasi Örnköldvikissä kesäkuussa 2010 pidetyn rajaseutufoorumin (Gränsregionalt Forum) järjestelyistä, jonka teemoja olivat tilastotiedon tuotanto ja infrastruktuuriin liittyvät kysymykset. Vuoden aikana saatiin valmiiksi kartoitus rajaseutuorganisaatioiden nykyisestä toiminnasta, toteutettiin selvitys Eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) käytöstä sekä käynnistettiin julkaisun laatiminen hyvistä rajayhteistyöyhteistyöhankkeista. Kolmannen polven aluepolitiikka -ryhmän työtä hidasti vetäjän vaihtuminen, mutta vuoden lopulla saatiin valmiiksi selvitys talouskriisin alueellisista vaikutuksista ja kriisinhallintamenettelyistä.

Vuonna 2008 hyväksytyyn rajaseutuorganisaatioiden rahoitusmallin mukaisesti toteutetaan vuosittain avoin haku rajaseutu-strategian kriteerit täyttävälle organisaatioille. Haun perusteella hakijalle voidaan myöntää rahoitusta 1-3 vuoden jaksolle. Vuoden 2009 haun perusteella vuonna 2010 rahoitusta osoitettiin kymmenelle rajaseutuorganisaatiolle yhteensä 10,1 miljoonaa DKK. Vuoden 2010 haussa rahoitusta haki kahdeksan organisaatioita, joista kaksi oli uutta. Virkamieskomitea hyväksyi seitsemän hakemusta, mukaan lukien kaksi uutta (MittSkandia ja Östfold-Värmland). Saaristoyhteistyön hakemus laajennetulle yhteistyöalueelle hylättiin, mutta aiempi päätös sen rahoittamiseksi vuonna 2011 on voimassa. Näin ollen Pohjoismaiden ministerineuvosto rahoittaa vuonna 2011 kahtatoista rajaseutuorganisaatiota.

Nordregio-tutkimuslaitoksella oli menestyksellinen vuosi. Laajempien tutkimushankkeiden lisäksi se tuotti useita virkamieskomitean ja pohjoismaiden tilaamia selvityksiä sekä tuki vuoden aikana kaikkien edellä mainittujen neljän työryhmän työtä tarjoamalla sihteeri- ja tutkimusresursseja. Vuoden lopulla valmistui laaja katsaus aluekehityksestä ja aluepolitiikasta pohjoismaissa (Regional Development in the Nordic Countries 2010), joka oli jo kolmastoista lajissaan.

Tanskan puheenjohtajuusohjelmassa korostettiin maaseudun kestävästä kehityksestä, ja siihen liittyen käynnistettiin yhteishankkeena elinkeinosektorin kanssa hyvien ja innovatiivisten esimerkkien kerääminen kestävästä matkailuhankkeista.

Virkamieskomitea päätti myös osallistua ja osoittaa pohjoismaista rahoitusta OECD:n käynnistämään The Production of Renewable Energy as a Regional Development Policy in Rural Areas -hankkeeseen.

Pohjoismainen yhteistyö talous- ja finanssisektorilla

Pohjoismaiden valtiovarainministerit kokoontuivat kertomusvuoden aikana kahdesti Tanskan puheenjohtajuuskaudella.

Taloudellinen tilanne, finanssi- ja talouskriisin tuomat haasteet sekä kilpailukykykysymykset hallitsivat kokousten agenda. Finanssi- ja talouskriisi on koskettanut Islantia muita Pohjoismaita huomattavasti rankemmin, kun puolestaan Norjassa taloustilanne on ollut hyvä kriisistä huolimatta. Myös Ruotsissa talous on kasvanut kohisten ja työllisyystilanne on kehittynyt suotuisasti. Suomen talous on puolestaan päässyt elpymisen uralle pitkälti kansainvälisen kysynnän kohennuttua. Suomen vahva julkinen talous on kuitenkin heikentynyt voimakkaasti talouskriisin seurauksena.

Ministerikokousten yhteydessä käytiin myös teemakeskustelu Nordic Economic Policy Review'n pohjalta. Kysymys on kaksi kertaa vuodessa ilmestyvästä taloudellisesta julkaisusta, jonka sisällön tuottavat akateemisesti ansioituneet tutkijat. Julkaisun koordinaatiota varten on perustettu yhteispohjoismainen ohjausryhmä. Julkaisun tavoitteena on tuottaa ajankohtaisia talouspoliittista tutkimusta päätöksentekijöiden tietoon. Kevään teema oli talouskriisin finanssipoliittiset seuraukset ja syksyn teemana työmarkkinoiden toiminta finanssikriisistä alkaneen taantumien jälkeen. Julkaisujen teemoista on myös järjestetty laajemmalle yleisölle seminaaritilaisuuksia Kööpenhaminassa ja Tukholmassa.

Yhteispohjoismainen neuvotteluprosessi tietojenvaihtosopimusten aikaansaamiseksi ns. veroparatiisien kanssa eteni kertomusvuoden aikana. Hanke on saanut erittäin myönteistä julkisuutta muun muassa OECD:n piirissä ja sitä voidaan pitää erinomaisena esimerkkinä konkreettisesta pohjoismaisesta yhteistyöstä. Pohjoismaat ovat yhteisen neuvotteluprosessin myötä vahvistaneet neuvotteluasemaansa ja samalla on resursseja kyetty säästämään. Tähän mennessä on allekirjoitettu yhteensä 28 tietojenvaihtosopimusta.

Neuvotteluprosessi jatkuu vielä eräiden muiden veroparatiisien kanssa. Hanketta kiiteltiin laajasti syksyn ministerikokouksessa ja pidettiin tärkeänä, että hanketta jatketaan. Varsinainen kansallinen voimaansaattamisprosessi etenee hieman eri tahdissa eri Pohjoismaissa.

Myös rajaestekysymykset, ajankohtaiset veroasiat sekä eräät ajankohtaiset EU-asiat olivat esillä. Rajaestekysymysten osalta ministerit kannattivat ns. pyöreän pöydän keskusteluja, jossa pohdittaisiin miten hallinnollisia käytäntöjä voitaisiin muuttaa helpottamaan väliaikaista työkoneiden maahantuontia ALV-maksuihin liittyvien vakuuksien osalta.

Poikkihallinnollinen ympäristö- ja talousryhmä on kertomusvuoden aikana keskittynyt muun muassa analysoimaan talouskriisin vaikutuksia ympäristöön ja ympäristöpolitiikkaan, autoverotuksen vaikutuksiin hiilidioksidipäästöihin sekä kansainvälisen kaupan merkitykseen hiilidioksidipäästöihin. Pohjoismaiden näkemyksistä hiilimarkkinoiden mekanismeista on myös tehty selvitys.

Maa- ja metsätalous- sekä kalastus- ja elintarvikesektori

Maataloussektori

Maataloussektorilla hyväksyttiin vuoden 2010 aikana NKJ:n (Maataloustutkimuksen pohjoismainen kontaktielin) uusi strategia, jonka mukaan NKJ pyrkii koordinoimaan alan tutkimusta pohjoismaisella

tasolla sekä vaikuttamaan laajemmin myös muun muassa eurooppalaisella tutkimusalueella. NKJ:n puheenjohtajuus siirtyi kaudeksi 2010–2013 Tanskaan ja sihteeristö sijoitettiin NordForskin yhteyteen. Pohjoismaisen ruokaohjelman *Ny Nordisk Mat*- ohjelman toinen kausi käynnistettiin (2010–2014). Ohjausryhmä ja työryhmä laativat elo-joulukuun välisenä aikana uuden ohjelmakauden sisällön, määrittelivät kohderyhmät ja tavoitteet sekä tekivät vuosisuunnitelman vuodelle 2011. Toimenpiteet aloitettiin ohjelman ja viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Vuonna 2009 asetettu NordGenin tulevaisuuden rahoituspohjaa ja organisaatiomallia selvittänyt työryhmä sai alkuvuonna työnsä valmiiksi. Työryhmä esitti raportissaan NordGenin säilyttämistä pohjoismaisena instituutiona ja lisärahan varaamista NordGenin toimintaan. Loppuvuodesta NordGenin toimintaa leimasivat budjettivajeesta johtuvat taloudelliset ongelmat. Vajeen vuoksi NordGenin työohjelmaa vuodelle 2010 ei voitu täysimääräisesti toteuttaa. Taloudellisten vaikeuksien vuoksi NordGenin johtaja joutui eroamaan. Tapahtumien seurauksena myös NordGenin johtokunta joutui jättämään tehtävänsä vuoden lopussa.

Kalasektori

Tanskan puheenjohtajakaudella 2010 vastuu kalatalousasioista oli delegoitu itsehallintoalueelle Färsearille ja merinisäkäskonferenssi Grönlannille. Islannin tulivuoripurkauksen tuhkapilven takia kevään kokoukset ja seminaarit pidettiin hyvin pienellä osanottajamäärillä. Grönlannin konferenssi peruutettiin alhaisen osanottajamäärän takia. Muutoin toiminta seurasi aikaisempia suunnitelmia. Painopiste oli edelleen kalastussektorin poliittisesti tärkeissä asioissa: kalaresurssien kestävä hyödyntäminen, elintarviketurvallisuus, sektorin kokonaistalous ja ajankohtaiset asiat, kuten keskustelut makrillitilanteesta ja EU:n tulevasta kalatalouspolitiikasta. Vuoden aikana valmisteltiin myös Suomen puheenjohtajuusohjelmaa.

Kalasektori tekee yhteistyötä usean tutkimuslaitoksen kanssa projektien ja selvitysten kautta ja yhteistyökumppanit valitaan tilanteen ja tarpeiden mukaan. Tämä dynaaminen järjestelmä soveltuu paremmin kuin oman instituution ylläpito. Kalasektori pitää myös suoraa yhteyttä tärkeisiin kansainvälisiin järjestöihin kuten World Bank, ICES, NEAFC, EU, FAO, OECD järjestämällä "Nordistmöten", joissa skandinaavisia työntekijöitä näistä järjestöistä kertovat ajankohtaisista asioista.

Elintarvikesektori

Elintarvikesektorin työryhmät kokoontuivat vuoden aikana aktiivisesti. Ravitsemuksen puolella keskityttiin edelleen uusien pohjoismaisten ravitsemussuositusten luomiseen, ja toksikologian puolella jatkettiin nitraatti- ja arseenihanketta ja käynnistettiin *Nanot elintarvikkeissa* -yhteistyöverkko. Elintarvikevalvonnan puolella painopisteinä oli valvonnan tehokkuus, elintarvikeväärännökset ja pakkokeinojen käyttö. Elintarvikkeiden metodiikkakomitea keskittyi työssään laboratoriotulosten laadun ja jäljitettävyyden varmistamiseen sekä koulutusasioihin. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin puolella suunniteltiin eläinlääkinnällisten valmiusharjoitusten jatkoa ja niiden laajentamista osaksi EU:n Itämeristrategiaa. Pohjoismainen sivutuote-yhteistyöryhmä keskittyi kalasivutuotteita koskevan lainsäädännön soveltamiseen, uuteen EU:n sivutuote- ja sen toimeenpanoasetuksiin ja näiden aiheuttamiin muutoksiin kalasivutuotteiden turvallisuudessa ja valvonnassa

Metsäsektori

Metsäsektorilla pantiin toimeen Pohjoismaiden metsäministereiden vuonna 2008 antamaa Selfossin julkilausumaa. Julkilausumassa painotetaan metsien roolia ilmastonmuutoksen torjunnassa ja bioenergian lähteenä sekä myös vesiensuojelussa.

Marraskuussa julkaistiin *Implementing the Selfoss declaration - Recommendations to Nordic forestry*, jossa annetaan suosituksia toimijoille julkilausuman toimeenpanon osalta. Metsäntutkimuksessa ajankohtaista oli Euroopan metsäinstituutin uuden Pohjois-Euroopan aluetoimiston EFINORDin toiminnan käynnistyminen. SNS:n ja EFINORDin sihteeristöt sijaitsevat nyt samoissa tiloissa Kööpenhaminassa. Pohjoismainen metsäntutkimus rakensi yhteyksiä EU:n suuntaan osallistumalla aktiivisesti EU:n Itämeren alueen strategian toimintaohjelman suunnitteluun ja rahoittamalla sen hankkeita.

Kuluttaja-asiat

Pohjoismainen yhteistyö kuluttaja-asioissa on ollut epävirallista vuoden 2006 alusta alkaen. Kuluttaja-asioista vastaavien ministeriöiden virkamiehistä kostuva Pohjoismainen kuluttajaryhmä (Nordisk konsumentgrupp) kokoontui vuonna 2010 kaksi kertaa. Kesäkuussa Kööpenhaminassa pidetyssä kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia kansallisia kuluttaja-asioita Pohjoismaissa sekä samana ajankohtana julkaistua Tanskan kansallista kuluttajapoliittista selontekoa (Forbrugerredogørelse 2010). Myös joulukuussa Kööpenhaminassa pidetyssä kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia kansallisia kuluttaja-asioita sekä sovittiin kuluttajaryhmän vastauksesta Pohjoismaiden neuvoston esitykseen ja siitä, että vastaus toimitetaan eteenpäin Suomen puheenjohtajuuskaudella.

Pohjoismaiden kuluttaja-asioista vastaavat ministerit hyväksyivät syksyllä kuluttaja-alan epävirallisen pohjoismaisen yhteistyön ohjelman vuosille 2011–2013. Se toimitettiin tiedoksi Pohjoismaiden neuvoston kansalais- ja kuluttajavaliokunnalle.

Sosiaali- ja terveyspolitiikka

Pohjoismaiset sosiaali- ja terveysministerit kokoontuivat kesäkuussa Aalborgissa. Maailman terveysjärjestön (WHO) aluejohtaja Zsuzsanna Jakab osallistui ministerikokouksen terveydenhuoltojärjestelmien kehittämistä käsittelevään teemakeskusteluun.

Muita aiheita ministerikokouksessa olivat mm. mielenterveysalan yhteistyö, lääkärien ja terveydenhuoltohenkilöstön työluvat, terveydenhuollon varautumiskysymykset, rajaesteet ja globalisaatio. Ministerit päättivät perustaa sosiaali- ja terveyspolitiikan sekä työelämän virkamieskomiteoiden yhteisen asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on selvittää rajaesteongelmia ja löytää niihin ratkaisuja. Lisäksi ministerit päättivät suunnata vuosien 2011 - 2012 projektivarat

hankkeisiin, joiden aiheena on varhainen puuttuminen syrjäytymisvaarassa olevien perheiden tilanteeseen. Tanska esitti kokouksessa selvitettäväksi, onko pohjoismainen terveydenhuollon henkilöstön yhteisiä työmarkkinoita käsittelevä sopimus (Arjeplogavtal, 1993) ristiriidassa EU-lainsäädännön kanssa, ja tulisiko sopimusta päivittää.

Ministerineuvoston globalisaatioaloitteisiin kuuluvan työmarkkinainklusiohankkeen ensimmäinen osio eli nuorten inklusio eteni aiemman pilottihankkeen pohjalta. Toimintarajoitteisten inklusiohanke ja seniorityöntekijöiden inklusiohanke käynnistyivät syksyllä. Pohjoismaisen kansanterveystieteen korkeakoulu koordinoi lapsiperheiden elämäntapojen muuttamiseen ja terveyden edistämiseen liittyvää globalisaatiohanketta.

Sosiaali- ja terveystieteiden virkamieskomitea kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Pohjoismaisen vammaispoliittisen neuvoston arviointiraportin valmistuttua virkamieskomitea nimesi työryhmän, jonka tehtävänä on antaa suosituksia pohjoismaisen vammaispolitiikan kehittämiseksi. Virkamieskomitea keskusteli vuoden aikana myös pohjoismaisen e-terveysyhteistyön ja sähköisen reseptin kehittämisestä.

Pohjoismaisessa yhteistyössä on kiinnitetty suurta huomiota terveydenhuollon laadun kehittämiseen ja potilasturvallisuuteen. Tähän liittyen oli toiminnassa neljä osahanketta, jotka kehittivät terveydenhuollon laatua mittaavia indikaattoreita Pohjoismaiden välistä tietojenvälitystä, vertailua ja vertailututkimuksia varten. Osahankkeiden loppuraportti suosituksineen julkaistiin Kööpenhaminassa syyskuussa järjestetyssä asiantuntijakonferenssissa.

Pohjoismainen huumefoorumi piti kokouksen Ilulissatissa Grönlannissa elokuussa. Pohjoismaiden neuvoston suositukseen liittyen Pohjoismainen hyvinvointikeskus valmisteli raportit, jotka käsitelivät nuorten huumeidenkäyttöä sekä kansallisten huumeiden käytön ehkäisytoimien koordinaatiota.

Pohjoismaiden sosiaali- ja terveystieteiden varautumisyhteistyö perustuu pohjoismaiseen terveydenhuollon puitesopimukseen vuodelta 2002. Yhteistyöelimenä toimiva ns. Svalbard-ryhmä valmisteli Suomen johdolla uutta lyhyen ja pitkän ajan toimintasuunnitelmaa. Vuosittainen pohjoismainen varautumisen konferenssi pidettiin syyskuussa Maarianhaminassa.

Suomessa järjestettiin toukokuussa Pohjoismainen perhekeskuskonferenssi, johon osallistui lähes 500 henkeä Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta. Yhteinen pohjoismainen julkaisu Perhekeskukset Pohjoismaissa on valmisteilla.

STM:n apulaisosastopäällikkö Carin Lindqvist-Virtanen pitää puheenvuoroa puheenjohtajuusasioista.

Suomen pohjoismaisen puheenjohtajuuskauden ohjelman suunnittelu käynnistyi tammikuussa. Valmisteluissa otettiin huomioon myös Suomen kaksivuotinen puheenjohtajuus Barentsin euro-arktisen neuvoston sosiaali- ja terveysalan työryhmässä ja varapuheenjohtajuus EU:n pohjoisen ulottuvuuden sosiaali- ja terveyskumppanuudessa. Puheenjohtajuusvuoden päätapahtumien, kuten hyvinvointi- ja mielenterveyskonferenssien, suunnittelu käynnistyi syksyllä.

Tasa-arvoyhteistyö

Tasa-arvoministerikokous pidettiin lokakuussa 2010 Kööpenhaminassa. Kokouksen aiheina olivat naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen työ ja sukupuolen mukaan jakautuneet koulutusvalinnat. Lisäksi kokouksessa käsiteltiin Pohjoismaisen tasa-arvotiedon keskuksen (Nordisk Institut för Kunskap om Kön, NIKK) uudistamiseksi vireillä olevaa työtä.

Lisäksi ministerit tapasivat Yhdistyneiden Kansakuntien ECOSOCin alaisen naisten asemaa käsittelevän toimikunnan (Commission on the Status of Women, CSW) 54. istunnon yhteydessä New Yorkissa maaliskuussa. Tasa-arvoministerineuvosto on järjestänyt jo useampana vuonna CSW:n yhteydessä Pohjoismaisia oheistapahtumia istunnon teemaan liittyen. Vuonna 2010 aiheena oli Pekingin toimintaohjelman 15-vuotisarviointi. YK-rakennuksessa järjestetyssä oheistapahtumassa ministerit kertoivat ja keskustelivat Pohjoismaiden tasa-arvopoliittisista menestyksistä ja haasteista.

Vuonna 2010 valmisteltiin uusi tasa-arvoyhteistyöohjelma ”Tasa-arvo luo kestävää yhteiskuntaa” (”Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle”) vuosiksi 2011-2014. Ohjelma käsiteltiin Pohjoismaiden neuvoston istunnossa ministerineuvoston esityksenä. Yhteistyöohjelman mukaisesti seuraavien vuosien yhteistyössä painotetaan neljää teemaa: tasa-arvoa työelämässä, koulutuksessa ja etnisten ryhmien parissa sekä sukupuolistuneen väkivallan vastaista työtä. Lisäksi kaikessa toiminnassa huomioidaan valtavirtaistaminen ja miesnäkökulma.

Vuoden 2010 aikana tasa-arvoyhteistyössä selvitettiin hyviä käytäntöjä sukupuolen mukaisen segregaaation eli eriytymisen purkamiseksi työmarkkinoilla. Pohjoismaissakin vaikuttanut taloudellinen kriisi on kasvattanut etenkin nuorten miesten työttömyyttä ns. perinteisillä miesten aloilla mm. vientiteollisuudessa. On järkevää purkaa eriytymistä ja ohjata miehiä mm. hoiva-aloille, joilla työvoiman kysyntä on kasvussa. Tanska tuotti aiheesta raportin ”Nordiske mænd til omsorgsarbejde!” ja avasi nettisivut, joilla esitellään hyviä Pohjoismaisia toimintamalleja ja kampanjoidaan ennakkoluulottoman ammatinvalinnan puolesta (www.skiftjob.dk).

Pohjoismaiset tasa-arvoministerit osallistuivat maaliskuussa yhteiseen seminaariin YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan istunnon yhteydessä New Yorkissa.

Toinen tärkeä teema vuonna 2010 on ollut selvittää maahanmuuttajataustaisten nuorten tyttöjen ja poikien kokemia ongelmia tasa-arvoon liittyen. Aiheesta järjestettiin pohjoismaisia asiantuntijoita ja tutkijoita kokoava seminaari, jonka ideoiden ja tiedon pohjalta yhteistyötä jatketaan.

Puheenjohtajamaa Tanska painotti ohjelmassaan Islannin tavoin Länsi-Pohjolan yhteistyötä. Yksi virkamieskomitean kokous järjestettiin Grönlannissa ja kokouksen yhteydessä pidetyssä tasa-arvoseminaarissa esiteltiin tutkimustuloksia miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta Grönlannissa, Islannissa ja Färsaarilla.

Syksyllä 2010 valmistui vuonna 2009 aloitettu tutkimusraportti vanhempainvapaista ja hoivapolitiikasta Pohjoismaissa.

Työelämää koskeva yhteistyö

Työelämän ministerineuvosto kokoontui marraskuussa Louisianassa Tanskassa. Kokouksen pääaiheena oli nuorisotyöttömyys. Lisäksi keskusteltiin EU:n raskausdirektiiviehdotusta ja EU:n lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin soveltamisesta.

Nuorisotyöttömyyttä koskevaan keskusteluun osallistuivat ministereiden lisäksi pohjoismaisten työmarkkinaosapuolten edustajat ja Nuorten Pohjoismaiden neuvoston edustaja. Keskustelu käytiin syksyllä 2010 valmistuneen yhteistyössä koulutus- ja tutkimusministerineuvoston kanssa laaditun pohjoismaisen raportin ”Nordiska länders insatser mot ungdomsarbetslöshet – kartläggning och analys” ja puheenjohtajamaan esittämien kysymysten pohjalta. Yhteisenä suurena huolenaiheena olivat nuoret, jotka ovat sekä työelämän että koulutuksen ulkopuolella. Kokouksessa vallitsi yksimielisyys siitä, että koulutus on paras keino nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Työmarkkinaosapuolten osallistumista koulutusten suunnitteluun pidettiin tärkeänä kuten myös elinkeinoelämän tarjoamien harjoittelupaikkojen riittävyttä. Myös pohjoismaisen työelämäalan ja koulutusalan yhteistyötä pidettiin tärkeänä. Ministerit päättivät jatkaa nuorisotyöttömyyden kehittämisen ja toimenpiteiden seuraamista tulevaisuudessa kokouksissaan ja kokemusten vaihtoa toimenpiteiden arvioinneista. Ministerit kehittivät virkamieskomitean alaisia jaostoja kiinnittämään entistä enemmän huomiota nuorisotyöttömyyteen.

Työelämän virkamieskomitea käsitteli mm. alajaostojensa projektitoiminnan itsearviointeja sekä valmisteilla olevia globalisaatioaloitteita. Työelämäsektori vastaa ministerineuvoston ”Terveys ja hyvinvointi” -teeman alla kahdesta projektista: ”Ulkomainen työvoima Pohjoismaissa: vertailuanalyysit työehdoista, työympäristöstä ja rekrytointiedellytyksistä” ja ”Pohjoismaiden mahdollisuuksien vahvistaminen talouden uusien kasvualojen hyödyntämisessä”. ”Ulkomainen työvoima Pohjoismaissa” -hanketta valmisteltiin esiprojektina, jonka tuloksena valmistunut raportti muodosti perustan marraskuussa 2010 Kööpenhaminassa pidetylle konferenssille. Virkamieskomitean alaisina toimivat työmarkkinajaosto ja työympäristöjaosto valmistelivat globalisaatioprojektien hankekuvaukset tarjouskilpailua varten.

Työelämän virkamieskomitea ja sosiaali- ja terveyspolitiikan komitea perustivat pohjoismaisen rajaesteyhteistyön puitteissa yhteisen asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on vuoden 2011 loppuun mennessä kartoittaa työmarkkina- ja sosiaalialojen sosiaaliturvakysymyksiin liittyvät ongelmat ja tehdä ratkaisuehdotuksia niiden poistamiseksi.

Kaikki virkamieskomitean alaiset jaostot laativat arvioinnin projektitoiminnastaan kolmelta viime vuodelta. Työmarkkinajaosto keskittyi projektitoiminnassaan globalisaation ja demografisen kehityksen aiheuttamiin haasteisiin sekä työperäiseen maahanmuuttoon. Työympäristöjaostossa edistettiin parempaa työympäristöä ja työhyvinvointia pääasiassa projektitoiminnan kautta sekä laadittiin vertailevat selvitykset kuolemaan johtaneista työtapaturmista ja työympäristölainsäädännöstä. Muita projektitoiminnan teemoja olivat mm. turvallisuusilmapiiriä koskeva kyselylomake sekä

työpaikkakiusaaminen. Jaosto tiivisti yhteistyötään Suomessa sijaitsevan pohjoismaisen jatkokoulutuslaitoksen (Nordiska Institutionen för Vidareutbildning inom Arbetsmiljöområdet, NIVA) kanssa sekä käsitteli vastuualueensa ajankohtaisia EU-asioita. Työoikeusjaostossa käsiteltiin pohjoismaista työoikeusmallia suhteessa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomioihin, globalisaatiota, EU:n vuokratyödirektiivin täytäntöönpanoa, vanhempainvapaadirektiiviä ja raskaussuojeludirektiiviä. Lisäksi seurattiin työlainsäädännön kehittämistä kussakin maassa.

Lainsäädäntöyhteistyö ja muu oikeudellinen yhteistyö

Pohjoismaisen oikeudellisen alan yhteistyön tavoitteena on edistää maiden lainsäädännön samankaltaisuutta ja siten poistaa rajaesteitä ja helpottaa pohjoismaalaisten keskinäisiä kontakteja. Työ on pitkäjänteistä ja sen pohjana ovat käytännön lainsäädäntöhankkeet, yhteispohjoismaiset työryhmät ja virkamiesten epävirallinen yhteistyö.

Selvitys pohjoismaisen velkajärjestelysopimuksen tarpeesta valmistui joulukuussa 2010. Osana Tanskan puheenjohtajuuskautta järjestettiin lapsen näkökulmaa perheoikeudellisissa asioissa koskeva seminaari. Lainsäädäntöyhteistyön virkamieskomitea osallistui lisäksi marraskuussa pidetyn rajaesteitä lainsäädännössä koskevan seminaarin järjestämiseen ja rahoitukseen.

Vuoden 2010 oikeusministerikokous pidettiin Havreholmin linnassa Hornbækissä. Ministerit keskustelivat mm. rikostorjunnasta, nuorisorikollisuudesta, tuomioistuinten käsittelyajoista sekä rajaesteistä.

Lisäksi pohjoismaiden ja Baltian maiden oikeusministerit tapaavat säännöllisesti. Vuoden 2010 oikeusministerikokous pidettiin maaliskuussa Norjassa. Aiheina olivat nuorisorikollisuus, vaihtoehtoiset rangaistusmenetelmät, taloudellisten kriisien vaikutus oikeus- ja sisäasioihin, yksityishenkilöiden velkajärjestelyt ja tuleva yhteinen projektiyhteistyö.

Pohjoismaiden ja Baltian välistä yhteistyötä valmisteleva ja toteuttava oikeusministeriöiden edustajista koottu virkamiestyöryhmä Nordic Baltic Contact Group kokoontuu vuosittain säännöllisesti. Vuoden 2010 aikana työryhmä kokoontui kolme kertaa. Työryhmän puheenjohtajuus siirtyi keväällä Suomelta Tanskalle.

MUU POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Rakennus- ja asuntopolitiikka

Rakentamisen ja asumisen pohjoismainen yhteistyö toimii verkostona, jota Pohjoismaiden ministerineuvosto osaltaan tukee taloudellisesti.

Liikenne

Pohjoismaiden ministerineuvoston alainen virallinen liikennepoliittinen yhteistyö on lakannut, mutta liikenneministerit kokoontuvat neuvonpitoon yleensä ennen EU:n liikenneministerineuvoston kokouksia. Viime vuodesta lähtien myös Baltian maat ovat olleet mukana pohjoismaiden ministerien illallisella 1-2 kertaa vuodessa (ns. NB8).

Rajaturvallisuusalan yhteistyö

Rajaturvallisuusalan yhteistyö on ollut aktiivista ja erityisesti merellinen yhteistyö on tiivistynyt. Päällikkötason tapaamisille on vakiintunut vuosittainen pohjoismainen rannikkovartiokongressi ennen NACGF –kokousta (North Atlantic Coast Guard Forum).

Vuoden 2010 Pohjoismainen rannikkovartiostokongressi järjestettiin Ruotsin isännöimänä syyskuussa Tromssassa. Pohjoismainen yhteistyö meri- ja raja-alueilla on hyvin vakiintunutta ja käytännön läheistä moniviranomaistoimintaa. Vuonna 2010 Suomi on ollut aktiivinen kehitettäessä pohjoisten alueiden meripelastustoimintaa. Myös koko Itämeren alueella tapahtuvassa rajaturvallisuusyhteistyössä on käynnistetty hankkeita kuten MARSUNO-projekti, jossa Ruotsi ja Suomi ovat avainasemassa.

Maahanmuutto- ja kansalaisuusasiat

Kertomusvuoden alkupuoliskolla Suomi toimi pohjoismaisen virkamiestasaisen yhteistyöryhmän NSHF:n (Nordisk samrådsgrupp på hög nivå i flyktingfrågor) puheenjohtajana. Heinäkuun alussa Porvoossa järjestetyn ministerikokouksen jälkeen puheenjohtajuus siirtyi Ruotsille.

NSHF:n virkamiesyhteistyöryhmässä ja siihen liittyvässä vuosittaisessa ministerikokouksessa vaihdetaan tietoja maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa. Maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan, lainsäädännön ja tilastokatsausten lisäksi käsitellään myös mm. paluuseen ja palauttamiseen, uudelleensijoittamiseen sekä työvoiman maahanmuuttoon liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

Suomi toimi alkuvuoden paluu- ja palautusasioita operatiivisella tasolla käsittelevän pohjoismaisen paluutyöryhmän puheenjohtajan ja järjesti kaksi kokousta Helsingissä. Suomen jälkeen puheenjohtajuus siirtyi Norjalle, mutta ensimmäinen Norjan kauden kokous lykkääntyi tammikuulle 2011.

Pohjoismaat vaihtavat kansalaisuusasioissa tilastotietoja sekä tietoja lainsäädännön ja hallintokäytäntöjen muutoksista. Työryhmän puheenjohtajuus on kiertävä ja kertomusvuonna puheenjohtajana toimi Norja. Vuonna 2006 Pohjoismaat käynnistivät neuvottelut pohjoismaisen kansalaisuussopimuksen uudistamisesta. Neuvottelut saatiin päätökseen joulukuussa 2008 ja sopimuksen voimaansaattaminen eri Pohjoismaissa käynnistyi vuoden 2009 alussa. Kertomusvuonna Suomen osalta sopimusneuvottelut saatiin päätökseen ja sopimus allekirjoitettiin syyskuussa 2010.

Pelastusalan yhteistyö

Pohjoismaisen yhteistyön kehittyminen pelastuspalveluissa

Pelastuspalvelujen pohjoismaiseen yhteistyöhön on sen merkittävästi lisääntynyt parin viime vuoden aikana vakiintunut uusi kokousrakenne. Perinteisten yhteistyömuotojen, joita ovat pelastusylijohtajakokous, NORDRED -yhteistyöryhmä sekä palonehkäisy-, tilasto- ja paikkatieto- ja tutkimusyhteistyö, rinnalle on syntynyt kolme pysyviksi tarkoitettua kokousmuotoa: pohjoismaisten pelastuspalvelusta vastaavien ministerien kokous, organisaatioissa tehtävää kansainvälistä työtä pohjoismaisella tasolla koordinoiva Nordiskt Mötesforum sekä ministeriöiden osastopäällikkötason virkamieskokous eli Departementsmöte.

Näiden kokousmuotojen lisäksi on lukuisia Haagan, Oslon ja Kööpenhaminan ministerikokousten antamia tehtäviä toteuttavia virkamiestyöryhmiä.

Pelastuspalvelusta vastaavien ministerien kokoukset

Pohjoismaiset pelastuspalvelusta vastaavat ministerit pitivät ensimmäisen kerran yhteisen kokouksen Haagan linnassa Tukholmassa huhtikuussa 2009.

Kokouksen päätteeksi annettiin ns. Haagan julistus, jolla tähdätään pohjoismaisen yhteistyön tiivistämiseen kuudella erikseen määritellyllä toiminta-alueella: pelastustoiminta Nordred -yhteistyötä laajentaen, harjoitukset ja koulutus, CBRN (kemialliset, biologiset, radiologiset ja ydinaineet), kriisiviestintä, vapaaehtoisten käyttö sekä tutkimus ja kehitys. Myöhemmin joulukuussa 2009 Oslon ministerikokouksessa sovittiin yhteistyön laajentamisesta taktiseen palonehkäisyyn sekä CBRN -kapasiteettien etukäteissijoittamiseen toiseen Pohjoismaahan suurten yleisötapahtumien ollessa kysymyksessä.

Tanska isännöi vuoden 2010 ministerikokouksen marraskuussa Kööpenhaminassa. Tässä kokouksessa päätettiin aloittaa tehostettu yhteistyö katastrofialueille suuntautuviissa lentokuljetuksissa.

Nordiskt Mötesforum

Haagan julistuksessa toimenpiteiden toteutumisen seuranta annettiin ministeriötason koordinaatiokokoukselle eli Nordiskt Mötesforumille, joka sovittaa yhteen eri kansainvälisillä foorumeilla (EU, NATO, NORDRED) tapahtuvaa pohjoismaista yhteistyötä.

Mötesforum kokoontuu kahdesti vuodessa Brysselissä. Vuoden 2010 ensimmäinen kokous pidettiin maaliskuussa ja toinen lokakuussa. Mötesforum kokoontuu lisäksi ns. ministerikokoukokoonpanossa ennen ministerikokousta siinä maassa, jolla on järjestelyvastuu seuraavasta ministerikokouksesta. Vuonna 2010 näitä kokouksia pidettiin kolme kertaa.

Pelastusylijohtajakokoukset

Pohjoismaiset pelastusylijohtajat tapasivat huhtikuussa 2010 Svalbardissa Huippuvuorilla. Kokouksen esityslistan suunnittelusta vastasi pohjoismaainen virkamieskokous, joka järjestettiin Tönsbergissä Norjassa maaliskuussa.

Svalbardin kokouksen keskustelua hallitsi eri maiden ajankohtaiskatsausten ja yhteiskunnan turvallisuus- ja haavoittuvuutta koskevien strategioiden lisäksi Haagan julistuksen yhteistyöalueiden seuranta sekä poikkeuksellisen kylmän ja lumisen talven varautumiselle asettamat erityiskysymykset. Svalbardissa pelastusylijohtajat saivat erinomaisen tilaisuuden syventäviin keskusteluun, koska lento takaisin mantereelle viivästyi kaksi vuorokautta Islannin tulivuorenpurkauksen aiheuttaman tuhkapilven takia.

Pelastusylijohtajien kokous pidettiin huhtikuussa Huippuvuorilla.

NORDRED

Nordred on Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin välinen sopimus yli rajojen ulottuvasta pelastusyhteistyöstä ja avunannosta onnettomuustapauksissa. Norja on toiminut kuluvana kolmivuotiskautena Nordred -sopimukseen perustuvan pelastuspalveluyhteistyön puheenjohtajamaana kesäkuussa 2009 Vaasassa järjestetystä sopimuksen 20-vuotisjuhlakonferenssista lähtien.

Nordred -yhteistyöryhmä seuraa sopimuksen toteutumista ja huolehtii sen ajan tasalla pitämisestä. Vuonna 2010 yhteistyöryhmä on kokoontunut kaksi kertaa: toukokuussa Tukholmassa Ruotsissa ja marraskuussa Reykjavikissa Islannissa.

Nordred -yhteistyöryhmässä käytyä keskustelua hallitsivat Norjan puheenjohtajuusagendan asioista erityisesti sopimuksen mahdolliset uusimistarpeet, merellistä pelastustoimintaa käsittelevä RITS/MIRG -yhteistyö ja sitä varten perustettu RITS -foorumi sekä Haagan julistuksen toimeksianto eli pelastustoimen yhteistyön kehittäminen Nordred -yhteistyön pohjalta. Reykjavikissa pidetyssä kokouksessa tutustuttiin Islannin kansalliseen pelastustoimintaan Eyjafjallajökull -tulivuoren purkauksessa keväällä 2010 ja purkausta seuranneesta tuhkapilvilanteesta.

EU Cross Border -projekti

Nordred -sopimuksen uudistamistarpeen selvittämiseksi ja rajan yli ulottuvan operatiivisen yhteistyön kehittämiseksi on vuonna 2010 aloitettu vuoden 2011 loppuun Ruotsin johdolla toimiva EU -rahoitteinen EU Cross Border -projekti, jossa Suomi, Norja ja Tanska ovat mukana. Projekti on järjestänyt kaksi suurta Workshopia: ensimmäisen toukokuussa Tukholmassa Ruotsissa ja toisen marraskuussa Kööpenhaminassa Tanskassa.

Pohjoismainen palonehkäisy-yhteistyö

Vuosittain pidettävä pohjoismainen palonehkäisykokous oli syyskuussa 2010 Vaasassa. Kokouksen keskusteluaiheita olivat muun muassa toimenpiteet palokuolemien vähentämiseksi, hoito- ja hoivalaitosten paloturvallisuus sekä palotarkastus- ja valvontatoiminnan kehittäminen.

Vaasassa syyskuussa pidetyssä palonehkäisykokouksessa keskustelivat Kari Jensen (Norja) ja Patrik Perbeck (Ruotsi).

Pohjoismainen pelastuspalveluiden tilastokokous

Pohjoismainen pelastuspalveluiden tilastokokous pidettiin syyskuussa 2010 Reykjavikissa Islannissa. Keskeisenä sisältönä oli pohjoismaisen vuoden 2009 palotilaston esittely, pohjoismaisten tilastointimenetelmien vertailu, Tanskan järjestelmän uudistaminen sekä Ruotsin suunnitelmat oman tilastointinsa uusimiseksi ja sivuston www.nordstat.net kehittäminen.

Pohjoismainen yhteistyö paikkatietojen käytössä kriisinhallinnassa

Pohjoismainen yhteistyöryhmä (GIS i krishantering), joka koostuu kriisinhallinnan sekä maanmittauslaitosten vastaavista viranomaisista, kokoontui vuonna 2010 kaksi kertaa: kesäkuussa Selfossissa Islannissa ja marraskuussa Oslossa Norjassa. Vuoden suurin tapahtuma oli Selfossin kokouksen yhteydessä järjestetty GI-Norden seminaari. Seminaarin merkittävin yksittäinen teema oli Eyafjallajökull-tulivuoren purkaus ja sen aiheuttamat vaikutukset Euroopassa.

Vuonna 2010 saatiin valmiiksi esitys Pohjoismaiden turvallisuusviranomaisten oikeudesta saada käyttöönsä naapurimaiden raja-alueiden paikkatietoaineistot veloituksetta 100 kilometrin alueilta rajalta laskien. Lopullinen päätös asiasta tehdään vuoden 2011 keväällä Pohjoismaiden maanmittauslaitosten pääjohtajien toimesta.

Pohjoismainen pelastustoimen tutkimusyhteistyö

Pohjoismaiset pelastustoimen tutkimuksen yhteistyötä käsittelevät kokoukset käynnistyivät Tönsbergissä Norjassa lokakuussa 2010 uudelleen muutamien vuosien tauon jälkeen. Tönsbergin kokouksen keskeisenä asiakohtana oli Haagan julistuksen toimeksiantoa koskeva raportti ja siinä esitetyt toimenpiteet yhteistyön jatkokehittämiseksi.

Poliisiyhteistyö

Poliisiylijohtajakokouksessa vertailtiin eri maiden poliisin johtamisjärjestelmiä. Suomen ja Tanskan poliisi toimii linjaorganisaationa, poliisiylijohtajalla on mahdollisuus suoraan ohjata poliisitoimintaa ja koordinoita yhteisiä operaatioita. Malli todettiin tehokkaaksi ja tuloksia tuottavaksi. Ruotsin, Norjan ja Islannin poliisiyksiköt ovat toiminnassaan huomattavasti itsenäisempiä, mikä vaikeuttaa toimivaa koordinaatiota ja hyvien kansallisten operatiivisten tulosten saavuttamista. Suomi esitteli hyviä operatiivisia tuloksia poliisihallituksen koordinoimassa ”KOPPI” - projektissa.

Pohjoismaisen poliisiyhteistyösopimuksen päivityksestä päästiin neuvottelutulokseen, sopimuksen allekirjoitus ja voimaantulo siirtyi vuodelle 2011.

Pohjoiskalotin poliisiyhteistyö on virkistynyt ja aktivoitunut. Tromssassa pidetyssä kokouksessa todettiin operatiivisen yhteistyön tarve, koska samat rikolliset liikkuvat koko alueella. Poliisihallitus osallistui kokoukseen ja rohkaisi yhteistyön tiivistämisessä. Osapuolet (Norja, Ruotsi ja Suomi) jatkoivat operatiivisen yhteistoiminnan tilannekuvan tarkentamista myöhemmin syksyllä.

Poliisi-, tulli- ja huume yhteistyö (PTN)

PTN-toimintaa on pyritty kehittämään jatkuvasti ottaen huomioon muun kansainvälisen yhteistyön kehitys ja käyttäen hyväksi tehtyä ulkopuolista evaluointia. Vuodesta 2010 on toimittu pohjoismaiden poliisiylijohtajien ja tullin pääjohtajien vahvistaman uuden mandaatin pohjalta.

Erityisesti operatiivista yhteistyötä on kehitetty. Toiminnan suuntaamisessa hyödynnetään yhteisesti tuotettua NOCTA -raporttia (Nordic Organised Crime Threat Assessment) ja pohjoismaiden rikostiedustelupäälliköt tapaavat säännöllisesti päättääkseen yhteisistä analyysi- tai tutkintaryhmistä.

PTN -yhdyshenkilöt muodostavat laajan yhteistyöverkoston, jonka tehtävänä on toimia kaikkien Pohjoismaiden nimissä ja ylläpitää sekä kehittää suhteita sijoituspaikkansa viranomaisiin. Tämä yhdyshenkilötoiminta on ollut esimerkkinä kehitettäessä yhdyshenkilötoiminnan yhteistyömuotoja EU - maiden välillä.

Suomi ja Tanska avasivat yhteisen poliisiyhdyshenkilötoimiston Pekingiin 2010 keväällä. Sen lisäksi Suomella on yhteinen yhdyshenkilötoimisto Norjan kanssa Malagassa.

PTN-päälliköt kokoontuvat säännöllisesti kahdesti vuodessa. Vuonna 2010 kokoukset pidettiin toukokuussa Suomessa ja lokakuussa Tanskassa. PTN-puheenjohtajamaa 2010 oli Tanska.

Yhteistyö saamelaisasioissa

Pohjoismainen yhteistyö saamelaisasioissa tapahtuu yhtäältä Pohjoismaiden neuvoston suositukseen on 13/1962 perustuvan Pohjoismaisen saamelaisasiain virkamieselimen puitteissa ja toisaalta Pohjoismaiden ministerineuvoston löyhässä (ei omaa ministerineuvostoa) yhteydessä saamelaisasioiden yhteensovittamisesta Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa vastaavien ministerien, ja näiden maiden saamelaiskäräjien puheenjohtajien säännöllisten kokousten (jäljempänä yhteiskokous) muodossa. Saamelaisasiat kuuluvat Suomessa oikeusministerille, Ruotsissa maaseutuministerille ja Norjassa uudistus-, hallinto- ja kirkkoministerille.

Virkamieselin koostuu Suomen, Ruotsin ja Norjan valtuuskunnista, joissa kussakin on yhteensä vähintään kolme virkamiestä asianomaisen maan hallitusta ja saamelaiskäräjiä edustamassa. Suomen valtuuskunnassa on viisi jäsentä, joista neljä edustaa hallitusta ja yksi Saamelaiskäräjiä. Valtuuskunnan nimeää valtioneuvosto neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kokoukset pidetään yleensä virkamieselimen kulloisessakin puheenjohtajamaassa (vaihtuu vuosittain eikä seuraa Pohjoismaiden neuvoston tai ministerineuvoston puheenjohtajuutta). Vuonna 2010 puheenjohtajamaana oli Ruotsi.

Yhteiskokouksia varten ei ole perustettu erillistä valmisteluelintä, vaan niiden valmistelusta huolehtii Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin. Virkamieselin hoitaa myös kokouksissa tehtyjen päätösten toimeenpanoa. Ministerineuvoston sihteeristön edustajalla on oikeus osallistua virkamieselimen kokouksiin ja hänet kutsutaan myös yhteiskokouksiin.

Kertomusvuonna pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin jatkoi pohjoismaisen saamelaissopimusluonnoksen jatkovalmisteluun liittyvää selvittelyä. Saamelaisasioiden yhteensovittamisesta vastaavat ministerit (saameministerit) ja saamelaiskäräjien puheenjohtajat (saamepresidentit) päättivät vuoden 2010 yhteiskokouksessa menettelytavoista, joita noudattaen asiassa edetään ja viralliset sopimusneuvottelut käynnistetään. Sopimusneuvottelut on tarkoitus aloittaa vuoden 2011 alkupuolella ja tavoitteena on saattaa ne päätökseen viiden vuoden kuluessa. Lisäksi kokouksen yhteydessä jaettiin pohjoismainen saamen kielen kielipalkinto – Gollegiella.

Virkamieselin käsitteli myös pohjoismaista yhteistyötä poronhoitoasioissa, saamelaista ja saamenkielistä korkeakouluopetusta, EU:n arktiseen informaatiokeskuksen perustamista alkuperäiskansojen näkökulmasta sekä eräitä muita saamelaisiin liittyviä kysymyksiä kuten raportointia kansainvälisten sopimusten valvontaelimille ja saamen kielen kielipalkintoa koskevien sääntöjen tarkistamista.

LIITTEET

Liite 1: Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti vuonna 2010

Maiden maksusuudet

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti oli **899 247 000** (ml. siirtyvät erät) Tanskan kruunua. Siitä suurin osa katetaan eri Pohjoismaiden maksusuuksilla, jotka määräytyvät maiden bruttokansantulon perusteella. Itsehallintoalueet eivät osallistu Pohjoismaiden ministerineuvoston toiminnan rahoittamiseen.

Maa	%-osuus	DKK
Ruotsi	31,7 %	280.816.000
Norja	28,1 %	248.925.000
Tanska	21,6 %	191.345.000
Suomi	17,4 %	154.139.000
Islanti	1,2 %	10.630.000
<i>Yhteensä</i>	<i>100 %</i>	<i>885.855.000 (M€n. 120)</i>

Vaihtokurssi: 7,46 DKK = 1€

Budjetti pääalueittain

Koulutus, tutkimus ja työelämäpolitiikka	25,4 %
Kulttuuri-, tasa-arvo- ja lainsäädäntöpolitiikka	19,2 %
Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka, sosiaali- ja talouspolitiikka	16,1 %
Naapuruuspolitiikka	10,6 %
Ympäristö- ja resurssipolitiikka	8,8 %
Sihteeristö ja muut yhteiset toiminnot	8,2 %
Globalisaatioaloitteet	7,5 %
<i>Yhteensä</i>	<i>100,0 %</i>

Vuoden 2010 budjetti momenteittain, joka on tilattavissa painettuna versiona, löytyy myös verkosta tanskaksi osoitteesta:

http://www.norden.org/da/publikationer/publikationer/2009-761/at_download/publicationfile

Budjetin tiivistelmä suomeksi löytyy osoitteesta:

http://www.norden.org/da/publikationer/publikationer/2009-785/at_download/publicationfile

LIITE 2: Pohjoismaiset kokoukset, seminaarit ja konferenssit vuonna 2010

POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN POLIITTISET SUUNTAVIIVAT

Pääministereiden yhteistyö

20.5.2010	Globalisaatiofoorumi, Helsingør, Tanska
21.5.2010	Pääministereiden kesäkokous, Marienborg, Tanska
2.-4.11.2010	Pääministerikokous PN:n istunnon yhteydessä, Reykjavik, Islanti

Pohjoismainen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö

11.3.2010	Ulkoministerikokous, Kööpenhamina, Tanska
20.-21.5.2011	Puolustusministerikokous, Bergen, Norja
3.11.2010	Ulkoministerikokous PN:n istunnon yhteydessä, Reykjavik, Islanti
9.-10.11.2010	Puolustusministerikokous, Oslo, Norja

Yhteistyöministereiden yhteistyö

18.2.2010	MR-SAM, Vilna, Liettua
29.4.2010	NSK, Kööpenhamina, Tanska
26.5.2010	PMN:n Ilulissatin konferenssin seurantakonferenssi, Kööpenhamina, Tanska
9.6.2010	NSK, Taseralik, Grönlanti
5.-8.9.2010	MR-SAM/NSK, Tórshavn, Färsaaret
2.-4.11.2010	MR-SAM/NSK, PN 62.istunnon yhteydessä, Reykjavik, Island,
8.12.2010	NSK, Kööpenhamina, Tanska

Ulkomaankauppaa koskeva yhteistyö

12.- 13.5.2010	Pohjoismaiden ja 10 Afrikan maan ulkoministerikokous, Dakar, Senegal
24.- 29.6.2010	EXPO Shanghai 2010 (Pohjoismainen päivä 25.6.10)
3.11.2011	UKKMI kokous PN 62.istunnon yhteydessä Reykjavik, Islanti

Yhteistyö kehityskysymyksissä

13.-14.5.2010	Nordic+ virkamiestason osastopäällikkökokous Dublin, Irlanti
21.6.2010	Nordic+ virkamiestason koordinaatiokokous Pariisi, Ranska
	Nordic+ valmistelukokous OECD/DAC tuloksellisuustyöryhmän kokouksiin
11.-12.10.2010	Nordic+ Tukholma, Ruotsi

Pohjoismainen kehitysrahasto NDF

9.3.2011	NDF:n johtokunta Helsinki, Suomi
8.6. 2011	NDF:n johtokunta, Kööpenhamina, Tanska
10.9. 2011	NDF:n johtokunta, Helsinki, Suomi
14.12.2011	NDF:n johtokunta, Helsinki, Suomi

Pohjoismainen yhteistyö Maailmanpankissa ja alueellisissa kehitysrahoituslaitoksissa

Tammikuu 2010	Kehityspankkien yhteinen pohjoismainen koordinaatiokokous, Oslo Norja
---------------	---

HORISONTAALISET KYSYMYKSET

Rajaesteet ja pohjoismaalaisten arkielämän helpottaminen

2.2.2010	Rajaestefoorumi, Kööpenhamina, Tanska
23.3.2010	Rajaestefoorumi, Kööpenhamina, Tanska
1.6.2010	Rajaestefoorumi, Kööpenhamina, Tanska
20.8.2010	Rajaestefoorumi, Kolari, Suomi
11.10.2010	Rajaestefoorumi, Kööpenhamina, Tanska
16.-17.11.2010	Konferenssi lainsäädäntöyhteistyöstä, Kööpenhamina

Kestävä kehitys

9.2.2010	Kestävän kehityksen asiantuntijaryhmän (BU-gruppen) kokous, Nuuk, Grönlanti
10.2.2010	PMN:n ja Grönlannin järjestämä seminaari, Nuuk, Grönlanti
20.-21.1.2010	Ratkaisuja 2011-konferenssin suunnittelutyöpaja, Turku, Suomi
10.5.2010	Ratkaisuja2011-konferenssin suppea työpaja, Tukholma, Ruotsi
23.11.2010	Ratkaisuja2011-konferenssin suppea työpaja, Helsinki, Suomi

Pohjoinen ulottuvuus, lähialueet ja alueneuvostot

maaliskuu 2010	Neljän pohjoisen alueneuvoston yhteiskokous, Kirkkoniemi, Norja
20.-21.5.2010	Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurifoorumi Pietari, Venäjä
toukokuu 2010	PMN arktinen konferenssi, Kööpenhamina, Tanska
4.-5.6.2010	Venäjän, EU:n ja Norjan lähialueyhteistyötä käsittelevä kansainvälinen ??? konferenssi, Petroskoi, jossa päähuomio on Karjalan Tasavallassa(Konferens om gränsregionalt samarbete i Petrozavodsk som NMR stöder)
20.-22.8.2010	Katse Kalotille, Pohjoiskalottikonferenssi Kolari, Ylläs, Suomi

Nuorisoyhteistyö

2.-4.11.2010	NPN, PN 62.istunnon yhteydessä, Reykjavik, Islanti
--------------	--

Itsehallintoalueiden asema ja osallistuminen

Itsehallintoalueet Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti ovat osallistuneet PMN:n kokouksiin ja työryhmiin Ahvenanmaan asiakirjan myöntämässä rajoissa. Kertomusvuoden aikana on itsehallintoalueilla pidetty virkamieskokouksia sekä järjestetty näiden alueiden kannalta merkittäviä merkityksellisiä kokouksia.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ ERI SEKTOREILLA

Kulttuuriyhteistyö

Pohjoismaiset kulttuurifoorumit

28.4.2010	Pohjoismaiset monimediatauotannot, Malmö, Ruotsi
20.-21.5.2010	Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuus, Pietari, Venäjä
10.-11.8.2010	Kulttuuriperintö, ilmasto ja ympäristö, Narsarsuaq, Grönlanti
26.-27.8.2010	Kirjallisuus ilmasto ja luonto teksteinä ja kielessä, Reykjavik, Islanti
15.9.2010	Tekijänoikeudet internetissä, Kööpenhamina, Tanska

Kulttuuriministerineuvoston kokoukset (MR-K)

28.4.2010 MR-K, Schæffergården, Gentofte, Tanska
3.11.2010 MR-K, Reykjavik, Islanti

Kulttuurivirkamieskomitean kokoukset (ÄK-K)

17.2.2010 ÄK-K, Kööpenhamina, Tanska
25.3.2010 ÄK-K, Kööpenhamina, Tanska
20.9.2010 ÄK-K, Bornholm, Tanska
7.12.2010 ÄK-K, Kööpenhamina, Tanska

KreaNord- kokoukset

10.2.2010 KreaNord, Oslo, Norja
10.5.2010 KreaNord, Puhelinkokous
17.8.2010 KreaNord, Torshavn, Färsaaret
26.10.2010 KreaNord, Kööpenhamina, Tanska
22.11.2010 KreaNord, Tukholma, Ruotsi

Pohjoismainen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea (NordBuk)

5.-6.5.2010 NordBuk, Torshavn, Färsaaret
2.-3.12.2010 NordBuk, Hornbaek, Tanska

Koulutus ja tutkimusalan yhteistyö

10.-12.2.2010 Konferenssi koulutuksen ja tutkimuksen laadunvarmistuksesta, Färsaaret
17. 3.2010 Teemakeskustelu luovuuden ja innovaation edistämisestä aikuiskoulutuksessa, Kööpenhamina
24.3.2010 Workshop koulupudokkuudesta, Kööpenhamina
15.-16.4.2010 Konferenssi korkeakoulutuksen vertailtavuutta parantavista työvälineistä, Kööpenhamina
27.4.2010 Opetusministerikokous, Kööpenhamina
27.4.- 28.4..2010 Epävirallinen ministerikonferenssi kieliasioista, Kööpenhamina
3.-4.6.2010 Pohjoismainen kokous aikuisten täydennyskoulutuksesta, Kööpenhamina
14.-15.9.2010 Konferenssi lahjakkuudesta ja luovuudesta luonnontieteissä, Sorø
21.9.-22.9.2010 Pohjoismaisten asiantuntijaryhmien perinteinen yhteiskokous, Bornholm
22.10.2010 Pohjoismainen tutkimuksen verkostotapaaminen, ERA:n ja NORIA:n yhteiskokous, Bryssel
8.11.2010 Pohjoismainen opetusministerikokous sekä Pohjoismaiden ja Baltian maiden opetusministerikokous, Kööpenhamina
11.11.2010 Konferenssi kestävästä kehityksestä koulutuksessa, Odense
23.11.2010 Opiskelijoiden ja tutkijoiden liikkuvuuskonferenssi, Kööpenhamina

Koulutuksen ja tutkimuksen virkamieskomitean kokoukset

11.2.2010 ÄK-U, Kööpenhamina, Tanska
17.6.2010 ÄK-U, Torshavn, Färsaaret
23.9.2010 ÄK-U, Kööpenhamina, Tanska
8.12.2010 ÄK-U, Kööpenhamina, Tanska

Ympäristö

2.2.2010 Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunnan kokous, Kööpenhamina
23.3.2010 Ympäristövirkamieskomitean kokous, Kööpenhamina

1.9.2010	Ympäristövirkamieskomitean kokous, Bornholm
5.10.2010	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunnan kokous, Kööpenhamina
2.11.2010	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunnan kokous, Reykjavik
2.11.2010	Pohjoismaiden neuvoston ympäristövaliokunnan ja ympäristöministeriöiden kokous, Reykjavik
2.11.2010	Ympäristöministerikokous, Reykjavik
3.11.2010	Ympäristövirkamieskomitean kokous, Reykjavik
14.12.2010	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunnan kokous, Kööpenhamina

Näiden lisäksi ympäristöministerineuvoston virkamieskomitea, työryhmät ja puheenjohtajamaa järjestivät koko joukon temaattisia kokouksia ja seminaareja sekä side event tapahtumia kansainvälisten kokousten yhteydessä. NEFCOn hallitus kokoontui 4 kertaa.

Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka

Elinkeinopolitiikan virkamieskomitean (ÄK-N) kokoukset

27.1.2010	ÄK-N, Kööpenhamina
20.5.2010	ÄK-N, Kööpenhamina
5.8.2010	ÄK-N, Qaqortoq
26.10.2010	ÄK-N, Kööpenhamina
1.12.2010	ÄK-N:n ja NICen hallituksen yhteiskokous, Kööpenhamina
2.12.2010	ÄK-N, Kööpenhamina

Vuonna 2010 järjestettiin lisäksi lukuisia työpajoja, seminaareja ja konferensseja, jotka liittyivät virkamieskomitean rahoittamiin yhteistyöhankkeisiin. Pohjoismaiden ministerineuvoston innovaatiokeskus NICe järjesti myös useita laajoja kokouksia, muun muassa kaksi riskipääoma-aiheista konferenssia.

Energiapolitiikan virkamieskomitean (ÄK-E) kokoukset

5.2.2010	ÄK-E, Kolding
6.5.2010	ÄK-E, Samsø
8.6.2010	ÄK-E, Oslo
18.8.2010	ÄK-E, Nuuk
6.10.2010	ÄK-E, Kööpenhamina
7.12.2010	ÄK-E, Kööpenhamina

Energiapolitiikan virkamieskomitean sähkömarkkinatyöryhmä, energiatehokkuustyöryhmä, uusiutuvan energian työryhmä ja harvaanasuttujen alueiden työryhmä kokoontuivat useita kertoja.

Aluepolitiikan virkamieskomitean (ÄK-R) kokoukset

27.1.2010	ÄK-R, Kööpenhamina
27.5.2010	ÄK-R, Kööpenhamina
5.9.2010	ÄK-R, Qaqortoq
9.12.2010	ÄK-R, Tukholma
10.12.2010	ÄK-R:n ja Nordregion hallituksen yhteiskokous, Tukholma

Pohjoismainen yhteistyö talous- ja finanssisektorilla

22.3.2010	MR-Finans, Kööpenhamina
29.11.2010	MR-Finans, Oslo
14.1.2010	ÄK-Finans, Helsinki
3.6.2010	ÄK-Finans, Kööpenhamina
27.9.2010	ÄK-Finans, Kööpenhamina

Maa- ja metsätalous- sekä kalastus- ja elintarvikesektori

Eksekutiiv

16.3.2010	EK-FJLS Eksekutiiv, Kööpenhamina
4.6.2010	EK-FJLS Eksekutiiv, Kööpenhamina
28.9.2010	EK-FJLS Eksekutiiv, Kööpenhamina
11.11.2010	EK-FJLS Eksekutiiv, Kööpenhamina
16.12.2010	EK-FJLS Eksekutiiv, Kööpenhamina

Pohjoismaisten ja Baltian maiden virkamieskomitea

9.12. Vilna, NB8-FAFF

Maatalousalan virkamieskomitea ja Metsätalouden virkamieskomitea

8.4.2010	EK-FJLS (maa- ja metsätalous), Färsaaret,
6.-7.5.2010	SNS kesäkokous, Puola
7.-9.6.2010	NKJ kesäkokous, Islanti
16.11.2010	EK-FJLS (maa- ja metsätalous), Kööpenhamina

Kalatalouden virkamieskomitea

12.5.2010	AG-Fisk, Färsaaret
13.5.2010	EK-FJLS (kalastus ja vesiviljely) , Färsaaret
8.-9.6.2010	Konferenssi: Vestnordisk Råds temekonferenssi - "Vestnordiske fiskeriforvaltninger" , Islanti
10.-11.6.2010	Konferenssi: Vestnordisk Råds temekonferenssi - "Rettighedsbaseret fiskeri til samfundets gavn" , Färsaaret
15.6.2010	Kokous, Fællesmøde Tema: ICES, rådgivnings- og beslutningsprocesserne i fiskeriforvaltning – med vægt på Færøerne som case, Färsaaret
7.-8.9.2010	Pelagisiin kalakantoihin keskittyvä konferenssi, Färsaaret
9.9.2010	Workshop: Nordiske forskningsresultater innenfor pelagisk fisk - en fremtidsutsikt, Färsaaret
5-7.10.2010	Seas the Future, Färsaaret
23.11.2010	AG-Fisk, Kööpenhamina
24.11.2010	Nordistmöte, Kööpenhamina
25.11.2010	EK-FJLS (kalastus ja vesiviljely), Kööpenhamina

Elintarvikealan virkamieskomitea

28.-29.1.2010	NKMT, Oslo, Norja
28-29.1.2010	NMF, Tukholma, Ruotsi
2.-3.2.2010	NMDD, Helsinki, Suomi
25.-26.2.2010	Valvontakonferenssi, elintarvikeväarennökset, Reykjavik, Islanti
25.-26.5.2010	NordVal johtoryhmä, Oslo, Norja
28.5.2010	EK-FJLS (Livsmedel), Kööpenhamina
19.8.2010	NordVal-seminaari, Kööpenhamina
20.8.2010	Työryhmien sihteeristöt, Kööpenhamina
21.-25.8.2010	NMKL vuosikokous, Ebeltoft
30.8.2010	EXPO Shanghai Elintarviketurvallisuusseminaari
1.-3.9.2010	Nordic-Baltic seminar on Risk Based Animal Health Surveillance and Contingency Planning, Islanti
22.-23.9.2010	NKMT, Uppsala
21.-22.9.2010	NMDD, Uppsala

21.-22.9.2010	NMF Valvontaseminaari, Kööpenhamina
23.9.2010	NMF, Kööpenhamina
6.10.2010	EK-FJLS (Livsmedel), Torshavn
12.-13.10.2010	NordVal johtoryhmä, Kööpenhamina
13.10.2010	Nordisk nyckelhålsdag, Kööpenhamina
17-18.11.2010	Lakimiesseminaari, hallinnolliset pakkokeinot, Helsinki
30.11.2010	Nordic movement solutions, Malmö

Kuluttaja-asiat

10.-11.6.2010	Pohjoismainen kuluttajaryhmä, Kööpenhamina
9.12.2010	Pohjoismainen kuluttajaryhmä, Kööpenhamina

Sosiaali- ja terveystieteet

16.3.2010	ÄK-S, Kööpenhamina
17.3.2010	Seminaari: Dialogseminar om familjepolitik, Kööpenhamina
4.5.2010	ÄK-S, Kööpenhamina
21.-22.6.2010	MR-S, Aalborg
25.-26.8.2010	Nordiskt narkotikaforum, Grönlanti
6.9.2010	Konferens om kvalitetsindikatorer i sundhedsvesenet, Kööpenhamina
22.-24.9.2010	Pohjoismainen valmiuskokous, Ahvenanmaa
Syyskuu	Dialogseminar om familjepolitik; Tema II "Samspel mellem familie- og arbejdsliv, Kööpenhamina
Lokakuu	Dialogseminar om familjepolitik; Tema III "Familiens rolle i den sociale indsats, Kööpenhamina
11.-12.10.2010	ÄK-S, Bornholm
4.11.2010	ÄK-S planeringsmöte med sekretariatet, Reykjavik
10.11.2010	Nordiska Handikappolitiska Rådets höstmöte, Oslo

Tasa-arvoyhteistyö

Virkamieskomitean kokoukset

25.1.2010	ÄK-JÄM, Kööpenhamina, Tanska
26.5.2010	ÄK-JÄM, Kööpenhamina, Tanska
1.9.2010	ÄK-JÄM, Ilullissat, Grönlanti
14.12.2010	ÄK-JÄM, Kööpenhamina, Tanska

Tasa-arvoministerikokous

18.10.2010	MR-JÄM, Kööpenhamina
------------	----------------------

Työelämää koskeva yhteistyö

25.11.2010	Ministerineuvosto (MR-A), Louisiana, Tanska
28.4.2010	Työelämän virkamieskomitea (ÄK-A), Kööpenhamina
27.10.2010	Työelämän virkamieskomitea (ÄK-A), Kööpenhamina
3.2.2010	Työmarkkinajaosto, Kööpenhamina
24.-25.3.2010	Työmarkkinajaosto, Kööpenhamina
14.-15.9.2010	Työmarkkinajaosto, Maarianhamina
18.-19.3.2010	Työympäristöjaosto, Helsinki
1.-2.9.2010	Työympäristöjaosto, Reykjavik

15.-16.4.2010 Työoikeusjaosto, Oslo
20.-21.9.2010 Työoikeusjaosto, Kööpenhamina

Lainsäädäntöyhteistyö ja muu oikeudellinen yhteistyö

10.-11.2.2010 ÄK-Lag, Kööpenhamina
21.-22.6.2010 ÄK-Lag, Hornbæk
13.-14.10.2010 ÄK-Lag, Kööpenhamina

MUU POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Pelastusalan yhteistyö

17.-19.2.2010 EU Cross Border Workshop, Rosersberg, Ruotsi
25.2.2010 Nordiskt Mötersforum/ ministerikokouksen suunnittelukokoonpanossa, Kööpenhamina, Tanska
1.-2.3.2010 Pelastusylijohtajakokousta edeltävä asiantuntijakokous, Tönsberg, Norja
18.3.2010 Nordiskt Mötesforum, Bryssel, Belgia
13.-14.4.2010 Pohjoismainen pelastusylijohtajakokous, Svalbard, Norja
3.-4.5.2010 NORDRED –yhteistyöryhmä, Tukholma, Ruotsi
4.-6.5.2010 EU Cross Border Workshop, Tukholma, Ruotsi
5.5.2010 Nordiskt Mötesforum/ ministerikokouksen suunnittelukokoonpanossa Kööpenhamina, Tanska
8.-9.6.2010 Pohjoismainen virkamieskokous eli Departmentsmöte, Oslo, Norja
14.-16.6.2010 GIS/paikkatieto kriisinhallinnassa, kokous ja seminaari, Selfoss, Islanti
1.-2.9.2010 Palonehkäisyasioiden virkamieskokous, Vaasa, Suomi
2.9.2010 Nordiskt Mötesforum/ministerikokouksen suunnittelukokoonpanossa, Kööpenhamina, Tanska
16.-17.9.2010 Pelastuspalveluluiden tilastokokous NORDSTAT, Reykjavik, Islanti
11.10.2010 Nordiskt Mötesforum, Bryssel, Belgia
11.-12.10.2010 Pohjoismainen tutkimusyhteistyö, Tönsberg, Norja
3.-5.11.2010 NORDRED –yhteistyöryhmä, Reykjavik, Islanti
12.11.2010 Pohjoismaisten pelastuspalvelusta vastaavien ministereiden kokous, Kööpenhamina, Tanska
15.-16.11.2010 EU Cross Border Workshop, Kööpenhamina, Tanska
16.11.2010 GIS/paikkatieto kriisinhallinnassa, Oslo, Norja

Poliisiyhteistyö

22.-24.8.2010 Poliisiylijohtajakokous, Tisvildeleje, Tanska
4.-5.5.2010 Poliisijohtajakokous, Kööpenhamina, Tanska
31.8.-2.9.2010 Pohjoiskalotin poliisiyhteistyökokous, Tromssa, Norja

Poliisi-, tulli- ja huumeiyhteistyö (PTN)

Toukokuu PTN päällikkökokous, Suomi
Lokakuu PTN päällikkökokous, Tanska

Yhteistyö saamelaisasioissa

25.5.2010 Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin, Oslo
21.9.-22.9.2010 Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin, Tukholma
22.11.2010 Saameministerien ja saamepresidenttien yhteiskokous, Tukholma